

СПРАВОЧНИК ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВОТА

МИНИСТЕРСТВО
НА КУЛТУРАТА

СПРАВОЧНИК ЗА УЧИЛИЩАТА ПО КУЛТУРАТА

СПРАВОЧНИК

ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВОТА
И УЧИЛИЩАТА ПО КУЛТУРАТА

2023/2024

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

**СПРАВОЧНИК
ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВАТА
И УЧИЛИЩАТА ПО КУЛТУРАТА**

**Нормативни документи и учебно-изпитни програми
за кандидатстване в училищата по изкуствата
и училищата по културата за 2023–2024 г.**

**Наредба за условията и реда за осъществяване
на закрила на деца с изявени дарби**

**Програма на мерките за закрила на деца
с изявени дарби през 2023 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

- За училищата по изкуствата и училищата по култура ..... - 3
- Информация за училищата и за приема на ученици по специалности, професии и профили за учебната 2023-2024 година ..... - 4
- НАРЕДБА № 1 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на деца и ученици в училищата по култура ..... - 9
- НАРЕДБА № 2 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата ..... - 19
- Наредба № 3 от 12.08.2016 г. за условията и реда за утвърждаване на държавния план-прием за училищата по изкуствата и училищата по културата..... - 33
- Учебно-изпитна програма за проверка на способностите по музикално и сценично изкуство по професиите музикант-инструменталист, музикант-вокалист в училищата по изкуствата ..... - 34
- Учебно-изпитна програма за проверка на способностите по танцово изкуство в училищата по изкуствата ..... - 39
- Учебно-изпитна програма за проверка на способностите за I и V клас по изобразително изкуство и в VIII за професиите художник-изящни изкуства, художник-приложни изкуства, дизайнер, фотограф, полиграфист, библиотекар, компютърен аниматор, компютърен график, графичен дизайнер и каменоделец в училищата по изкуствата ..... - 41
- График на дейностите по приемане на ученици в училищата по изкуствата за учебната 2023-2024 година ..... - 43
- Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби ..... - 44
- Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища през 2023 г. .... - 55

ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВОТА И ПО КУЛТУРАТА

Училищата по изкуствата и по културата имат свое значимо място в образователната система на България. Тяхната специфика им отрежда статут на културни институти, чието основно предназначение е да осигуряват професионална подготовка и обучение в областта на изкуствата и културата. Министерството на културата финансира и осъществява методическото ръководство на общо 23 училища. В 21 училища по изкуствата се осъществява подготовка по професии в областта на музикалното, танцовото, театралното и изобразителното изкуство, дизайна, полиграфията, фотографията, люттиерството и библиотечното дело, а в 2 училища по културата - профилирана подготовка по древни и съвременни езици и култури.

Една част от училищата са разположени в големи градове, други в региони със силни традиции, с наличие на сходни културни институти. Обучението се провежда по учебни планове и програми, които са съобразени със съвременните тенденции за развитие на изкуствата, с потребностите на културните институти и на българската култура. Учебно-творческият процес се осъществява от изтъкнати педагози и специалисти, които са част от съвременната българска култура.

Учениците имат забележителни изяви у нас и в чужбина - концерти, спектакли, изложби, множество награди от национални и международни конкурси, участия в творчески проекти съвместно с културните институти, както и в международни проекти, които издигат престижа на българската образователна система. Много от тях са стипендианти на Министерството на културата на основание на Наредбата за условията и реда за закрила на деца с изявени дарби, на наши и международни неправителствени организации.

Възпитаници на училищата работят в културни организации и институти в страната и чужбина - опери и оркестри, издателства, библиотеки и музеи, галерии и читалища, школи, средни и висши училища по изкуствата, театри, танцови състави, хорове, ансамбли, електронни медии, киноиндустрия и в много други дейности, свързани с производството и разпространението на културни продукти.

Приемането на ученици в училищата по изкуствата и по културата се извършва по държавен план-прием и по наредби на министъра на културата.

**УЧИЛИЩА ПО ИЗКУСТВАТА И ПО КУЛТУРАТА
ПРИЕМНИ ИЗПИТИ ЗА СПЕЦИАЛНОСТИ, ПРОФЕСИИ
И ПРОФИЛИ ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА**

- 1. НАЦИОНАЛНО МУЗИКАЛНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБОМИР ПИПКОВ“**
СОФИЯ 1504, ул. „Оборище“ № 17, тел. 02/943-00-03, e-mail: l.pipkov@nmu.bg;
<http://www.nmu.bg>

ПЪРВИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, духови и ударни инструменти, народно пеене;

ПЕТИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, флейта, обой, кларинет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, народно пеене;

ОСМИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, флейта, обой, кларинет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, туба, ударни инструменти, народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене.

- 2. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНО И ТАНЦОВО ИЗКУСТВО**
„ДОБРИН ПЕТКОВ“ – ПЛОВДИВ 4000, ул. „Иван Вазов“ № 23,
тел.032/634-489, 032/269-413, факс 032/624-922,
e-mail: plovdiv_music_school@yahoo.com; <http://www.plovdivmusicschool.wordpress.com>

ПЪРВИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, класическа китара, арфа, духови и ударни инструменти, народно пеене, класически танц;

ПЕТИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, флейта, обой, кларинет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, народно пеене;

ОСМИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, флейта, обой, кларнет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, туба, ударни инструменти, класическо пеене, поп и джаз пеене, народно пеене, класически танц.

- 3. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСТВАТА**
„ДОБРИ ХРИСТОВ“ – ВАРНА 9000, ул. „Стефан Караджа“ № 34,
тел. 052/62-07-25, 052/62-07-19, 0876077569, e-mail: info@artschool-varna.com;
<http://www.artschool-varna.com>

ПЪРВИ КЛАС пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, духови и ударни инструменти, народни инструменти, народно пеене, класически танц;

ПЕТИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, тромпет, цугтромбон, ударни инструменти, кавал, гайда, гьдулка, тамбура, народно пеене, класически танц, български танци, изобразително изкуство;

ОСМИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон, ударни инструменти, кавал, гайда, гьдулка, тамбура, народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене, класически танц, български танци, рекламна графика, изящни изкуства - живопис, скулптура, графика.

- 4. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСТВАТА**
„ПРОФ. ВЕСЕЛИН СТОЯНОВ“ – РУСЕ 7000, ул. „Пирот“ № 12,
тел. 082/877-609, 082/834-255, факс 082/877-609,
e-mail: office@artrouse.com; <http://www.artrouse.com>

ПЪРВИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, класическа китара, духови и ударни инструменти, народно пеене, класически танц, български танци, изобразително изкуство;

ПЕТИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон и ударни инструменти, народно пеене, български танци, изобразително изкуство;

ОСМИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон и ударни инструменти, народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене, класически танц, актьорство - драматичен театър, рекламна графика, изящни изкуства – живопис, скулптура, графика.

- 5. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСТВАТА „ПАНАЙОТ ПИПКОВ“ –**
ПЛЕВЕН 5800, ул. „Кирил и Методий“ № 33, тел./факс: 064/82-32-96,
e-mail: info@plevenartschool.com; [pleven art school@abv.bg](mailto:pleven_art_school@abv.bg);
<http://www.pevenartschool.com>

ПЪРВИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, духови и ударни инструменти, народни инструменти и народно пеене;

ПЕТИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, български танци, изобразително изкуство;

ОСМИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, туба, ударни инструменти, поп и джз пеене, класическо пеене, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, български танци, актьорство-драматичен театър, рекламна графика, изящни изкуства – живопис и графика.

- 6. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНО И СЦЕНИЧНО ИЗКУСТВО**
„ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ“ – БУРГАС 8000, ул. „Кавала“ № 39,
тел. и факс 056/549-450, 056/800- 431, 056/800-531, e-mail: 2902103@edu.mon.bg;
numsipv@abv.bg; <http://www.numsiburgas.com>

ПЪРВИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, класическа китара, духови и ударни инструменти, класически танц;

ПЕТИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, тромпет, цугтромбон, ударни инструменти, класически танц;

ОСМИ КЛАС: пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, цугтромбон и ударни инструменти, класическо пеене, поп и джаз пеене, класически танц, актьорство - драматичен театър, сценичен костюм, рекламна графика.

- 7. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНИ И СЦЕНИЧНИ ИЗКУСТВА**
„ХРИСТИНА МОРФОВА“ – СТАРА ЗАГОРА 6000, ул. „Армейска“ №7,
тел.: 042/24-14-33, 042/24-15-33, факс 042/63-97-48, e-mail: metronom_sz@abv.bg;
<http://www.metronom-sz.narod.ru>

ПРЕДУЧИЛИЩНА ГРУПА: пиано, цигулка, виолончело, класическа китара, блокфлейта, ударни инструменти;

ПЪРВИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, духови и ударни инструменти;

ПЕТИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, саксофон, валдхорна, тромпет, цугтромбон, ударни инструменти, класически танц и български танци;

ОСМИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, саксофон, валдхорна, тромпет, цугтромбон, туба, ударни инструменти, класическо пеене, поп и джаз пеене, класически танц, български танци, актьорство - драматичен театър.

- 8. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ФОЛКЛОРНИ ИЗКУСТВА**
„ФИЛИП КУТЕВ“ – КОТЕЛ 8970, ул. „Георги Захариев“ №2, тел. 0878401028,
0878401043, e-mail: nufikotel@abv.bg; smu_k_1@mail.bg; <http://www.nufi-kotel.com>

ПЪРВИ КЛАС: кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, български танци;

ПЕТИ КЛАС: кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, акордеон, български танци;

ОСМИ КЛАС: кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, акордеон, български танци.

- 9. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ФОЛКЛОРНИ ИЗКУСТВА**
„ШИРОКА ЛЪКА“ – с. ШИРОКА ЛЪКА 4710, обл. Смолян, тел.: 03030/23-33,
03030/23-31, 03030/22-16, факс 03030/23-35, e-mail: nufi_shirokalukka@abv.bg;
<http://www.nufi-bg.com>

ОСМИ КЛАС: кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, български танци.

- 10. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ТАНЦОВО ИЗКУСТВО – СОФИЯ 1113,**
ул. „Шипченски проход“ № 48, тел. 02/892-91-80, факс 02/873-48-23,
e-mail: nutibg@abv.bg; <http://www.nutibg.com>

ПЕТИ КЛАС: класически танц, български танци, модерен танц;

ОСМИ КЛАС: класически танц, български танци, модерен танц.

- 11. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ИЗЯЩНИ ИЗКУСТВА „ИЛИЯ ПЕТРОВ“**
СОФИЯ 1000, бул. „Васил Левски“ № 62, тел./факс: 02/987-63-88,
канцелария: 02/987-49-26, e-mail: ilia_petrov@abv.bg; <http://hg-iliapetrov.org>

ОСМИ КЛАС: изящни изкуства – живопис, скулптура, графика, илюстрация и оформление на книгата.

12. НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАЗИЯ „ЦАНКО ЛАВРЕНОВ”
ПЛОВДИВ 4000, ул. „Янко Сакъзов“ № 2А, тел. 0882289919,
e-mail: nhg_lavrenov_plovdiv@nhglavrenov.bg; <http://www.nhglavrenov.bg/>

ОСМИ КЛАС: изящни изкуства – живопис, скулптура, графика, стенопис, рекламна графика, пространствен дизайн, иконопис.

13. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА СЦЕНИЧНИ И ЕКРАННИ ИЗКУСТВА
ПЛОВДИВ 4000, ул. „П. Д. Петков“ № 8, тел. 032/62-64-23, 032/62-64-25,
факс 032/62-64-23, e-mail: s_kadri@abv.bg; <http://www.skadri.org>

ОСМИ КЛАС: театрален, кино и телевизионен декор; художествено осветление за театър, кино и телевизия; театрален грим и перуки; актьор - пантомима.

14. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ПЛАСТИЧНИ ИЗКУСТВА И ДИЗАЙН
„АКАД. ДЕЧКО УЗУНОВ“ – КАЗАНЛЪК 6100, ул. „Ген.Радецки“ № 80,
тел. и факс 0431/6 35 75; e-mail: pgpikk@abv.bg; www.art-school.eu

ПЕТИ КЛАС: изобразително изкуство;

ОСМИ КЛАС: изящни изкуства - живопис, графика, скулптура; рекламна графика, промишлен дизайн, пространствен дизайн.

15. НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ПОЛИГРАФИЯ И ФОТОГРАФИЯ – СОФИЯ 1408, ж.к. „Стрелбище“, ул. „Златишки проход“ № 5,
тел. и факс 02/858-21-80, e-mail: npgpf@abv.bg; <http://www.npgpf.com>

ОСМИ КЛАС: полиграфия, фотография, графичен дизайн, компютърна графика, компютърна анимация, библиотекознание.

16. НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАЗИЯ „ДИМИТЪР ДОБРОВИЧ“ – СЛИВЕН 8800, бул. „Георги Данчев“ № 7, тел.: 044/667-349; тел. и факс 667-465,
e-mail: nhg_dd@abv.bg; <http://nhgdd-sliven.net>

ОСМИ КЛАС: иконопис, художествена тъкан, рекламна графика.

17. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА „СВЕТИ ЛУКА“,
СОФИЯ 1303, бул. „Сливница“ № 134, тел. 02/931-90-50, факс 02/931-90-54,
e-mail: info@ngpisvetiluka.com; <http://ngpisvetiluka.com>

ОСМИ КЛАС: художествена тъкан, художествена дърворезба, художествена обработка на метали, детски играчки и сувенири, пространствен дизайн, рекламна графика, силикатен дизайн, моден дизайн.

18. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА
„ПРОФ. ВЕНКО КОЛЕВ“ – ТРОЯН 5600, ул. „Раковски“ 15, тел.: 0670/634-11,
тел. и факс 0670/546-61, e-mail: chupi@abv.bg; <http://artschool-troyan.com>

ПЕТИ КЛАС: изобразително изкуство;
ОСМИ КЛАС: художествена керамика, рекламна графика.

19. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА
„ТРЕВНЕНСКА ШКОЛА“ – ТРЯВНА 5350, ул. „Ангел Кънчев“ № 150,
тел. 0677/621-34, e-mail: office@artschooltryavna.com, kasa@artschooltryavna.com
<http://nev.artschooltryavna.com>

ОСМИ КЛАС: художествена дърворезба, интериорен дизайн, иконопис.

20. ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА – СМОЛЯН 4701,
кв. „Райково“, ул. „Коста Авраимков“ № 2, тел. и факс 0301/651-86,
gsm: 0879839740, e-mail: pgpi@abv.bg, <http://pgpi-smolyan.com>

ОСМИ КЛАС: художествена тъкан, рекламна графика.

21. ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО КАМЕНООБРАБОТВАНЕ –
с. КУНИНО 3140, ул. „Петко Лалов“ № 1, община Роман, обл. Враца
тел. 091202/216; 091202/238, e-mail: kuninostone@abv.bg; <http://stonemasonry.eu/>

ОСМИ КЛАС: професия каменоделец, специалности каменоделство и декоративни скални облицовки.

22. НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА С ЛИЦЕЙ ЗА
ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА С УЧАСТИЕТО НА
РЕПУБЛИКА ИТАЛИЯ СОФИЯ 1614, кв „Горна баня“, ул. ”Вечерница” № 21,
тел.: 02/957-86-74, 02/904-82-55, факс 02/957-86-84; e-mail: nukk@abv.bg;
<http://www.nukk.org>

ДЕТСКА ГРАДИНА – прием на деца за първа група;

ПЪРВИ КЛАС – разширено изучаване на чужд език, изобразително изкуство, музика и хореография;

ОСМИ КЛАС – хуманитарен и природоматематически профили с изучаване на италиански език и култура.

23. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ДРЕВНИ ЕЗИЦИ И КУЛТУРИ „КОНСТАНТИН-
КИРИЛ ФИЛОСОФ” – СОФИЯ 1360, кв. „Модерно предградие“, ул. „Баба” № 16,
тел. 02/827-73-58, факс 02/826-21-71,
e-mail: ngdek.bg@gmail.com; <http://www.ngdek.com>

ПЕТИ КЛАС – разширено изучаване на български език и литература, история и цивилизации и антична култура.

ОСМИ КЛАС – хуманитарен и езиков профил със задълбочена подготовка по древни и съвременни езици и култури, философия и история и цивилизации.

НАРЕДБА № 1 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на деца и ученици в училищата по култура

Издадена от министъра на културата, обн., ДВ, бр. 67 от 26.08.2016 г., изм. и доп., бр. 79 от 3.10.2017 г., бр. 81 от 2.10.2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.88 от 8 .11.2019г., изм. и доп. ДВ. бр.49 от 29.05.2020 г., изм. и доп. ДВ. бр.18 от 04. 03.2022г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определят условията и редът за приемане и преместване на деца и ученици за предучилищно и училищно образование в училищата по култура към Министерството на културата – Националния учебен комплекс по култура с Лицей за изучаване на италиански език и култура с участието на Република Италия (НУКК) и Националната гимназия за древни езици и култури „Константин-Кирил Философ“ (НГДЕК).

Чл. 2. Приемането на ученици в училищата по култура се извършва по държавния план-прием за съответния вид специализирана подготовка, класове и профили, който се утвърждава за всяка учебна година и за всяко училище със заповед на министъра на културата.

Чл. 3. (1) При условията и по реда на тази наредба се приемат, преместват и обучават ученици в задължително училищно образование, без да заплащат обучението си, както и ученици след задължителната училищна възраст, които са:

1. български граждани;
2. граждани на друга държава членка;
3. гражданите на трети държави:
  - а) с разрешено постоянно пребиваване в страната;
  - б) получили право на дългосрочно или продължително пребиваване в страната, както и за членовете на техните семейства;
  - г) приети по международен договор, в който този въпрос е уреден;
  - д) за които това е предвидено в специален закон;
  - е) търсещи или получили международна закрила.

(2) На малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила по реда на Закона за убежището и бежанците, се осигурява безплатно образование и обучение в училищата по културата при условията и по реда за българските граждани.

(3) Извън случаите по ал. 1 граждани на трети държави, навършили задължителната училищна възраст, се приемат в училищата по културата при условията и по реда на тази наредба на места над утвърдения държавен план-прием, като за обучението си заплащат такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(4) Ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания се приемат при условията и по реда на тази наредба.

Чл. 4. (1) В Националния учебен комплекс по култура с Лицей за изучаване на италиански език и култура с участието на Република Италия се приемат деца и ученици:

1. за предучилищна подготовка в детска градина;
2. за специализирана подготовка с прием от I клас;
3. за придобиване на средно образование с прием от VIII клас.

(2) Кандидатите за VIII клас могат да кандидатстват за два профила - хуманитарни науки и природни науки.

Чл. 5. (1) В Националната гимназия за древни езици и култури „Константин-Кирил Философ“ се приемат ученици:

1. за специализирана подготовка с прием от V клас;
2. за придобиване на средно образование с прием от VIII клас в един от следните профили: чужди езици, хуманитарни науки или обществени науки.

(2) Кандидатите за прием от V и от VIII клас подават заявление по образец съгласно приложение № 1 или приложение № 2. Заявлението може да бъде подадено по електронен път при осигурени от училището технически възможности.

Чл. 6. (1) Ученици, успешно завършили I, II, III, IV, V или VI клас в неспециализирано училище, спортно училище или училище по изкуства, могат да се преместват и записват в НУКК от началото на следващата учебна година при наличие на свободни или освободени места и при условия и ред, определени от директора на учебния комплекс.

(2) Ученици, успешно завършили V или VI клас в неспециализирано училище, спортно училище или училище по изкуства, могат да се преместват и записват в НГДЕК от началото на следващата учебна година при наличие на свободни или освободени места и при условия и ред, определени от директора на гимназията.

(3) Ученици, които са завършили VIII, IX или X клас в неспециализирано училище, спортно училище или училище по изкуствата, могат да се преместват и записват в училище по културата от началото на следващата учебна година при наличие на свободни или освободени места при условия и ред, определени от директора на училището и след полагане на приравнителни изпити по учебни предмети, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове.

(4) Родителите (настойниците/попечителите/лицата, полагащи грижи за детето) на кандидатите по реда на ал. 1, 2 и 3 подават следните документи за преместване в училище по култура:

1. заявление по образец съгласно приложение № 1 или приложение № 2;

2. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2018 г., отм. - ДВ, бр. 88 от 2019 г., в сила от 08.11.2019 г.)

3. служебна бележка или друг документ, удостоверяващ, че кандидатът се обучава в съответен клас.

(5) Преместването на ученици в училищата по култура се извършва до попълване на групите и паралелките съобразно изискванията за определяне броя на учениците в паралелка, деленето на паралелките на групи и индивидуалното обучение в училищата по култура. Броят на освободените места се обявява в съответното училище до 30 юни.

(6) Директорът на приемащото училище в срок до три работни дни от подаване на заявлението по ал. 4 определя със заповед условията за приемане на ученика и уведомява писмено родителя (настойника/попечителя/лицето, полагащо грижи за детето), както и ученика при преместване по реда на ал. 3. Родителят/настойникът/попечителят/лицето, полагащо грижи за детето, и ученикът подписват декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити по ал. 3.

(7) Директорът на приемащото училище в срок до три работни дни от извършване на класирането потвърждава възможността за записването на ученика и информира директора на училището, в което ученикът се е обучавал.

(8) В срок до три работни дни от получаване на информацията по ал. 7 директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, издава удостоверение за преместване и го предоставя на директора на приемащото училище заедно с копие на училищния учебен план и копие на личното образователно дело на ученика в гимназиална степен.

(9) Ученикът се счита за преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище.

Чл. 7. (1) Резултатът от проверката на способностите/изпита за приемане и преместване в училищата по култура се утвърждава със заповед на директора и се обявява в сградата на училището след приключване на работата на комисията за оценяване. Списъкът с резултатите на кандидатите включва за всеки кандидат: клас/подготвителна група, номер по ред, входящ номер на кандидата, брой точки/цифрова оценка.

(2) В срок до три работни дни след извършване на класирането директорът на съответното училище утвърждава със заповед списъка на класираните и приетите деца/ученици съгласно утвърдения държавен план-прием, като определя конкретния брой места за съответния вид специализирана подготовка, профил, клас и етап на училищното образование. Списъкът на класираните и приетите ученици включва: клас, номер по ред, входящ номер на кандидата, трите имена, получен брой точки/цифрова оценка.

(3) Списъкът по ал. 2 се публикува на интернет страницата на училището и се поставя на достъпно място в сградата му, като в него не се посочват трите имена на ученика.

(4) Когато в класирането участват близнаци и само единият от тях е приет, другият (другите) се приема над държавния план-прием, при условие че е участвал успешно в приемната процедура.

(5) Ученици, класирани с еднакъв брой точки или еднакви цифрови оценки на последното планово място, се приемат над утвърдения държавен план-прием.

Чл. 8. (1) Учениците се записват в училището в срок, определен със заповед на директора на съответното училище, но не по-малък от 5 работни дни от деня на обявяването на утвърдения списък на приетите и преместените деца/ученици в училището.

(2) Кандидатите се записват със заявление съгласно приложение № 1 - за ученици до VII клас, или приложение № 2 - за ученици след VII клас, като задължително прилагат в оригинал следните документи:

1. акт за раждане на детето/ученика - за сверяване на място с данните от заявлението;
2. лична карта на родител или на лице, представляващо кандидата, както и документ, удостоверяващ качеството му на настойник, попечител или лице, полагащо грижа за детето - за сверяване на място;
3. за постъпване в I клас - удостоверение за завършена подготвителна група;
4. за постъпване в V клас - удостоверение за завършен начален етап на основно образование;
5. за постъпване в VIII клас - свидетелство за завършено основно образование;
6. при преместване в училище по културата съгласно чл. 6 - документ за последния завършен клас.

(3) Кандидатите, които не представят съответен документ за завършена подготвителна група, клас или етап на образование, както и незаписалите се в срок ученици, губят мястото си в класирането.

(4) На местата на незаписалите се ученици по ал. 3 се приемат следващите по успех.

(5) В срок един работен ден след изтичане на срока за записване на приетите ученици училището обявява незаети места. До попълването на свободните места се приемат кандидатите, следващи по успех в низходящ ред.

(6) При наличие на незаети места училището има право да организира допълнителна приемна процедура в периода от 25 август до 5 септември по график, утвърден от директора на училището, който се публикува на интернет страницата на училището и се обявява на достъпно място в сградата му. Срокът за подаване на документите е най-малко 5 работни дни преди провеждането на изпита. За незаети се смятат местата, за които няма приети ученици, на приети, но незаписали се в срока ученици, на записали се и след това изтеглили документите си ученици.

(7) В срок до 10 дни след утвърждаване на списъка на класираните и приетите кандидати и не по-късно от 10 септември директорът изпраща в Министерството на културата: информация за изпълнението на държавния план-прием, списък на класираните, приетите и записаните ученици за съответния клас и етап на образование, вид специализирана подготовка или профил, който съдържа клас, пореден номер, трите имена на ученика, наименование на изпитите и брой точки/оценка.

(8) В случай че броят на учениците за формиране на паралелка е под норматива за минимален брой ученици, директорът може да представи в Министерството на културата мотивирано предложение за утвърждаване на тези паралелки на основание чл. 68, т. 2 и чл. 69, ал. 5 от

Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование (ДВ, бр. 81 от 2017 г.). Предложението на директора съдържа: анализ на резултатите от приема, желанията на учениците, спецификата на населеното място, информация за осигурено финансиране за обезпечаване на учебния процес извън определените стандарти, и се представя в Министерството на културата в срок до 10 септември на съответната година.

(9) Министърът на културата утвърждава броя на учениците в паралелка или група, за която кандидатите са под норматива за минимален брой ученици или под определените места по държавен план-прием, в срок до 14 септември въз основа на мотивирано предложение по ал.

Глава втора

ПРИЕМАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В НАЦИОНАЛНИЯ УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА С ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА

Раздел I

Условия за кандидатстване и приемане на деца за предучилищна подготовка в детската градина и за първи клас

Чл. 9. (1) В първа група на детската градина могат да кандидатстват деца при навършени 3 години към 31 март или навършващи 4 години в годината на кандидатстването.

(2) Във втора група на детската градина могат да кандидатстват деца при навършени 4 години или навършващи 5 години в годината на кандидатстването само при условие, че има освободени места и броят на децата в група е по-малък от 22.

(3) За предучилищна подготовка в трета група на детската градина могат да кандидатстват деца при навършени 5 години или навършващи 6 години в годината на кандидатстването само при условие, че има освободени места и броят на децата в група е по-малък от 22.

Чл. 10. (1) Родителят (настойникът/попечителят/лицето, полагащо грижи за детето) на кандидатите по чл. 9, ал. 1 подава до директора на НУКК заявление по образец съгласно приложение № 1.

(2) Документите за първа група се приемат по график, утвърден със заповед на директора на НУКК, който се обявява в срок не по-късно от 15 март включително.

Чл. 11. (1) Проверката на способностите за първа група на детската градина се провежда по график, утвърден със заповед на директора на НУКК, който се обявява на интернет страницата и в сградата на детската градина не по-късно от една седмица преди определената начална дата за неговото провеждане.

(2) Проверката на способностите за втора и трета група се провежда само при наличие на свободни места и по график, утвърден със заповед на директора на НУКК, който се обявява на интернет страницата и в сградата на детската градина не по-късно от една седмица преди определената начална дата за неговото провеждане. Свободните места за втора и трета група на детската градина се обявяват в срок от 1 до 5 юни в сградата на детската градина, както и графикът за подаване на документи по чл. 10, ал. 1.

(3) Проверката по ал. 1 и 2 се провежда еднократно и индивидуално. Родителите на кандидатите не присъстват на изпита.

Чл. 12. (1) Проверката на способностите за постъпване в детската градина цели измерването на общото развитие на кандидатите и се извършва чрез поставяне на задачи.

(2) Резултатите от измерването на индивидуалните постижения се изразяват цифрово с количествен показател - от 0 до 100 точки.

(3) Оценката отразява точността в отговорите на кандидата. Тя зависи от обема на задачата, броя на верните и на сгрешените отговори и времето за изпълнението ѝ.

Чл. 13. (1) За ученици в I клас на НУКК могат да кандидатстват деца, които навършват 7 години в годината на кандидатстването. В първи клас могат да кандидатстват и деца, навършващи 6 години към 15 септември, по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

(2) До кандидатстване за I клас не се допускат кандидати, които в годината на кандидатстването завършват I клас в друго училище.

Чл. 14. (1) Родителят (настойникът/попечителят/лицето, полагащо грижи за детето) на кандидат за първи клас подава до директора на НУКК заявление по образец съгласно приложение № 1, като към него прилага служебна бележка, удостоверяваща, че детето се обучава в подготвителна група.

(2) Документите се приемат по график, утвърден със заповед на директора на НУКК, който се обявява в срок не по-късно от 1 март включително.

Чл. 15. (1) Проверката на способностите за първи клас се провежда по график, утвърден със заповед на директора на НУКК.

(2) Графикът по ал. 1 се обявява на интернет страницата и в сградата на НУКК не по-късно от една седмица преди определената начална дата за провеждане на изпита.

(3) Проверката по ал. 1 е анонимна и се провежда еднократно и групово. Родителите на кандидатите не присъстват на проверката.

Чл. 16. (1) Проверката на способностите за постъпване в първи клас цели измерване равнището на развитие на познавателните способности и на творческото мислене на кандидатите, усвояването на учебния материал в предучилищната група и се извършва чрез решаване на задачи.

(2) Резултатите от измерването на индивидуалните постижения се изразяват цифрово с количествени оценки от 0 до 100 точки.

(3) Количественият показател отразява точността в отговорите на кандидата. Той зависи от обема и сложността на задачата, броя на верните и на сгрешените отговори и времето на изпълнението ѝ.

Чл. 17. Инструментариумът за провеждане на проверката на способностите по чл. 12 и 16 включва изпитни задачи, избрани от най-малко два проекта, представени от независими екипи, определени със заповед на директора на НУКК.

Чл. 18. (1) Оценяването на децата за предучилищна подготовка в детската градина и на кандидатите за I клас се извършва от комисия, която се състои от специалисти педагози и психолози.

(2) Комисията по ал.1 се назначава от директора на НУКК, който е и неин председател.

Чл. 19. Класирането на децата за постъпване в детската градина и на учениците за постъпване в първи клас се извършва по низходящ ред на полученият брой точки от комисия, назначена от директора на НУКК.

Чл. 20. Кандидатите, пропуснали без уважителни причини определения ден и час за явяване пред комисията, губят правото си да участват в подбора и класирането. Неявилите се по уважителни причини могат да се явят допълнително в ден и час, определен от директора на НУКК.

Раздел II

Условия за кандидатстване и приемане в осми клас

Чл. 21. (1) За приемане в VIII клас на НУКК могат да кандидатстват ученици, които са завършили основно образование в годината на кандидатстване.

(2) Кандидатите трябва да имат среден успех най-малко „много добър“ 5,00 в VII клас от свидетелството за основно образование.

(3) Учениците, класирани на първо, второ или на трето място на националния кръг на олимпиадата по български език и литература и/или на олимпиадата по математика, имат право да участват в класирането с максимален резултат вместо резултата от национално външно оценяване, за което подават необходимите документи по чл. 22, ал. 1 – 4.

Чл. 22. (1) Родителите (настойниците/попечителите/лицата, полагащи грижи за детето) на кандидатите по чл. 21, ал. 1 подават до директора на училището следните документи:

1. заявление по образец съгласно приложение № 2, в което профилите се посочват по реда на желанията;

2. копие на свидетелство за завършено основно образование;

3. копие на служебна бележка за резултатите от положените изпити от националното външно оценяване за VII клас по български език и литература и по математика;

4. копие на документ, издаден от Министерството на образованието и науката (МОН), удостоверяващ получения резултат за участие в класирането по чл. 21, ал. 3.

(2) При подаване на документите кандидатите представят за сверяване оригиналите на документите.

(3) В случай че учениците не са получили документ за завършено основно образование към датата на подаване на документите и/или документи по ал.1, т.3 или 4, те представят допълнително копие от тях съгласно приложение № 2а в срок, определен от директора на НУКК.

(4) Графикът за подаване на документи се определя със заповед на директора и се публикува на интернет страница на НУКК. Минималният срок за приемането на документи не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

Чл. 23. (1) Кандидатите за VIII клас се класират по реда на бала и за двата профила, както следва:

1. за профил хуманитарни науки - утроен брой точки от националното външно оценяване по български език и литература и брой точки от националното външно оценяване по математика и оценката по чужд език, изучаван в седми клас, от свидетелството за основно образование, превърната по скала в точки съгласно чл. 9, ал. 10 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДВ, бр. 74 от 2016 г.);

2. за профил природни науки - утроен брой точки от националното външно оценяване по математика и брой точки от националното външно оценяване по български език и литература и оценката по чужд език, изучаван в седми клас, от свидетелството за основно образование, превърната по скала в точки съгласно чл. 9, ал. 10 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДВ, бр. 74 от 2016 г.).

(2) Кандидатите по чл. 21, ал. 3 използват оценката от националния кръг на олимпиадата по български език и литература или по математика, от календара на МОН, вместо оценката от национално външно оценяване по български език и литература или по математика за класиране по ал. 1, т. 1 и 2.

(3) Директорът на НУКК утвърждава със заповед списъка на класираните и приетите ученици съгласно утвърдения държавен план-прием, като определя конкретния брой места за съответния профил.

(4) Балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване по български език и литература или по математика, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване по предмета, по който не се е явил, се приема за нула точки.

(5) Учениците, получили основно образование в НУКК, се класират по реда на бала и се приемат в VIII клас на местата, утвърдени за държавен план-прием.

(6) Ученици, получили основно образование в друго училище, се класират по реда на бала и се приемат в VIII клас на незаети места по държавен план-прием след записването на приетите ученици по ал. 4. Те подават документи по чл. 22 само в случай, че има обявени свободни места.

(7) Броят на свободните места се обявява в сградата на НУКК и на интернет страницата на учебния комплекс в срок до три дни след записване на приетите ученици по ал. 4.

Глава трета

ПРИЕМАНЕ НА УЧЕНИЦИ В НАЦИОНАЛНАТА ГИМНАЗИЯ ЗА ДРЕВНИ ЕЗИЦИ И КУЛТУРИ „КОНСТАНТИН-КИРИЛ ФИЛОСОФ“

Чл. 24. (1) Изисквания към кандидатите за прием в НГДЕК:

1. за V клас – да са завършили IV клас в годината на кандидатстването;
2. за VIII клас – да имат завършено основно образование в годината на кандидатстването със среден успех не по-нисък от „добър“ 4,00 в VII клас, като годишните оценки по български език и литература и по история и цивилизация са не по-ниски от „много добър“ 5,00.

(2) Ученици от VII клас, класирани на първо, второ или трето място на националния кръг на олимпиадата по история и цивилизация или класирани на първо, второ или на трето място на националния кръг на олимпиадата по български език и литература от календара на МОН, могат да участват в класирането с получения от тях резултат вместо резултата от национално външно оценяване, за което подават необходимите документи по чл. 25, ал. 1 – 5.

Чл. 25. (1) Родителят (настойникът/попечителят/лицето, полагащо грижи) на кандидата подава до директора на училището заявление по образец съгласно приложение № 1 за постъпване в пети клас и заявление по образец съгласно приложение № 2 за постъпване след VII клас.

(2) В срок, определен от директора на НГДЕК, към документите за прием по ал. 1 допълнително се прилагат следните документи съгласно приложение № 2а:

1. за постъпване в V клас - копие на удостоверение за завършен начален етап на основно образование в годината на кандидатстване;
2. за постъпване в VIII клас - копие на свидетелство за завършено основно образование;
3. копие на служебна бележка за резултата от положения изпит по български език и литература от националното външно оценяване след IV клас - за ученици, които постъпват в V клас;
4. копие на служебна бележка за резултата от положения изпит по български език и литература от националното външно оценяване след VII клас - за ученици, които постъпват в VIII клас;
5. копие на документ, издаден от Министерството на образованието и науката (МОН), удостоверяващ получения резултат за участие в класирането по чл. 24, ал. 2.

(3) При подаване на документите кандидатите представят за сверяване оригиналите на документите по ал. 2, т. 1 и 2.

(4) Документите по ал. 1, 2 и 3 се подават в срок, определен със заповед на директора на НГДЕК, която се публикува на интернет страницата на гимназията и се обявява на достъпно място в сградата ѝ.

Чл. 26. (1) Кандидатите за приемане след IV клас се явяват на проверка на способностите по български език и литература и по човекът и обществото.

(2) Проверката на способностите е анонимна, състои се в решаване на игрови тест с въпроси от учебното съдържание по български език и литература и по човекът и обществото за IV клас. Продължителността ѝ е 90 минути.

(3) Кандидатите за приемане след VII клас полагат изпит по история и цивилизация.

(4) Изпитът е писмен и анонимен, състои се от тест с въпроси и тема за развиване от учебното съдържание по история и цивилизация за VII клас. Продължителността на изпита е 3 астрономически часа.

(5) Учебното съдържание за изпита се публикува до 31 януари на интернет страницата на училището и се обявява на достъпно място в сградата му.

(6) Изпитното задание за подготовка на изпитните варианти се изготвя от екип специалисти по история и цивилизация, определен със заповед на директора.

(7) Резултатът на кандидатите се определя по точкова система с максимален брой 100 точки от комисия за оценяване, определена със заповед на директора.

(8) Изпитът по ал. 1 се провежда в НГДЕК по график, определен със заповед на директора, който се публикува на интернет страницата на училището и се обявява на достъпно място в сградата му.

Чл. 27. (1) Кандидатите за V клас се класират в низходящ ред по реда на бала, който се образува от:

1. оценката по български език и литература и оценките по чужд език, математика и човекът и обществото, включени в задължителната подготовка от удостоверение за завършен IV клас;

2. удвоен брой точки по български език и литература от националното външно оценяване след IV клас;

3. удвоен брой точки от теста по български език и литература и по човекът и обществото.

(2) В случаите, когато в края на IV клас не се провежда национално външно оценяване по чл. 119, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, класирането на кандидатите за V клас се извършва по ред, определен с настоящата наредба за съответната учебна година.

Чл. 28. (1) Кандидатите за VIII клас се класират в низходящ ред по реда на бала, който се образува от:

1. оценки по български език и литература и история и цивилизация от свидетелството за VII клас, превърнати по скала в точки съгласно чл. 9, ал. 10 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците;

2. удвоен брой точки от националното външно оценяване по български език и литература или резултата от класиране на първо, второ или трето място на националния кръг на олимпиадата по български език и литература, когато се кандидатства по реда на чл. 24, ал. 2;

3. удвоен брой точки от изпита по история и цивилизация или удвоен брой точки от класиране на първо, второ или трето място от националния кръг на олимпиадата по история и цивилизация, когато се кандидатства по реда на чл. 24, ал. 2.

(2) Балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване по български език и литература, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване се приема за нула точки.

(3) Кандидати, които на изпита по история и цивилизация имат резултат, по-нисък от 50 точки, и общ бал, по-нисък от 250 точки, не участват в класирането.

Глава четвърта

КОНТРОЛ НА ПРИЕМА

Чл. 29. Приемането и преместването на ученици в училищата по културата се провеждат под контрола на министъра на културата.

Чл. 30. Оценките, поставени от изпитните комисии, са окончателни и преразглеждане не се допуска.

Чл. 31. (1) След обявяването на класирането директорът на училището може да определи приемно време за запознаване на родителите, настойниците или лицата, полагащи грижа за детето, с изпитната работа от проверката на способностите или изпита по история и цивилизация (в оригинал или на електронен носител). Работата на кандидата се показва от комисия, определена със заповед на директора на съответното училище.

(2) Разглеждането на работата на кандидата по ал. 1 се извършва по график, определен от директора, който се публикува на интернет страницата на училището и се обявява на достъпно място в сградата му.

(3) В случай че при запознаване с изпитната работа в оригинал бъдат нанесени повреди или бъде унищожена изпитната работа от страна на родител/настоятник/лице, полагащо грижа, кандидатът губи право да участва в класирането и неговият резултат служебно се заличава. За нанесените повреди или унищожената изпитна работа комисията по ал. 1 съставя протокол.

(4) Кандидат, който не е класиран поради допуснати технически грешки, може да подаде възражение до директора на съответното училище в срок до 5 работни дни след обявяване на резултатите от класирането. Възражението може да се подаде и от родител (настоятник/попечител/лице, полагащо грижа за детето). Директорът разглежда възражението и разрешава всички спорни въпроси в срок до 10 работни дни от подаването му, като писмено уведомява кандидата за решението си.

Чл. 32. (1) Документацията по приемането и преместването на деца и ученици по чл. 6, ал. 4, чл. 10, ал. 1, чл. 14, ал. 1, чл. 22 и 25 и оригиналните протоколи с резултатите от изпитите се съхраняват в училището в срок една година на място и от служебно лице, определени със заповед на директора.

(2) След изтичане на срока по ал. 1 документите се унищожават от комисия, определена от директора на съответното училище, за което се съставя протокол.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Допълнителните изпити по чл. 8, ал. 3 за прием на ученици за учебната 2016/2017 година се провеждат при условията и реда на отменените наредби по § 2.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2020 г.)

(1) Кандидатите за V клас през учебната 2020 - 2021 г. се класират в низходящ ред по реда на бала, който се образува от: 1. оценката по български език и литература и оценките по чужд език, математика и човекът и обществото, включени в задължителната подготовка, от удостоверение за завършен IV клас; 2. удвоен брой точки от писмен изпит-тест за проверка на способностите по български език и литература, който се провежда в гимназията.

(2) Тестът по ал. 1, т. 2 се подготвя от педагогически специалисти от гимназията и включва диктовка и/или задача за създаване на кратък текст, текст за четене с разбиране и задачи към него – с избираем или свободен отговор.

(3) Максималният брой точки от теста по ал. 1, т. 2 е 20 (двадесет).

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“ и отменя:

1. Наредба № 3 от 1999 г. за приемане на деца и ученици в Националния учебен комплекс по култура с Лицей за изучаване на италиански език и култура с участието на Република Италия (обн., ДВ, бр. 25 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 32 от 2001 г., бр. 25 от 2002 г.; изм. с Решение № 953 от 4.02.2003 г. на ВАС на РБ – бр. 15 от 2003 г., бр. 20 и 57 от 2003 г., бр. 11 от 2006 г., бр. 77 от 2007 г., бр. 76 от 2009 г., бр. 14 и 65 от 2010 г., бр. 59 от 2011 г.).

2. Наредба № 4 от 2002 г. за приемане на ученици в Националната гимназия за древни езици и култури „Константин-Кирил Философ“ (обн., ДВ, бр. 25 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 29 и 57 от 2003 г., бр. 11 и 88 от 2006 г., бр. 75 от 2009 г., бр. 26 и 65 от 2010 г., бр. 63 от 2011 г. и бр. 8 от 2013 г.).

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 146, ал. 2, т. 1 и чл. 147 от Закона за предучилищното и училищното образование.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 1 ОТ 2016 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ И ПРЕМЕСТВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩАТА ПО КУЛТУРА

Заклучителни разпоредби

(ОБН. - ДВ, БР. 18 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 04.03.2022 Г.)

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването и в „Държавен вестник“.

Приложение No 1 към чл. 10, ал. 1

Вх. No ...../..... г.

ДО

ДИРЕКТОРА НА

.....

З А Я В Л Е Н И Е

за приемане и преместване на деца и ученици до VII клас за учебната

...../.....г.

от .....,
(трите имена на майката)

и от .....,
(трите имена на бащата)

постоянен адрес:

област .....,

община .....,

гр./с. ....

пощенски код:

--	--	--	--	--

ж.к./ул. ....

№ ....., бл....., вх. ...., ет....., ап. ....

адрес за контакт:.....

.....

тел. ....

електронен адрес .....

УВАЖАЕМИ/УВАЖАЕМА ГОСПОДИН/ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

Моля, синът/дъщеря ни ....., роден(а) на ..... Г.,

ученик в.....подготвителна група/клас в .....,

(наименование на ДГ или училище)

да бъде допуснат(а) до участие в приемна процедура за постъпване в детска градина /подготвителна група/ ..... клас.

Прилагаме следните документи:

Службна бележка за удостоверяване, че кандидатът се обучава в подготвителна група през учебната ...../ ..... година.

Службна бележка за удостоверяване, че кандидатът се обучава в ..... клас през учебната ...../ ..... година.

Забележка. Подадените документи се отбелязват.

С уважение,

Подпис на родител/настойник: .....

Подпис на длъжностно лице, приело заявлението: .....,

Гр./с. ....

Дата .....

Вх. No ...../..... г.

ДО

ДИРЕКТОРА НА

.....

З А Я В Л Е Н И Е

за приемане и преместване на ученици след VII клас за учебната ...../.....г.

от .....,

(трите имена на кандидата)

ученик/чка в .....,

(наименование на образователната институция)

постоянен адрес:

област .....,

община .....,

гр./с. ....,

пощенски код:

--	--	--	--	--

ж.к./ул.

.....

№ ....., бл....., вх. ...., ет....., ап. ....,

адрес за контакт:

.....

тел. ....

електронен адрес .....

УВАЖАЕМИ/УВАЖАЕМА ГОСПОДИН/ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

През учебната 20...../20.....година предстои да завърша ..... клас.

Желая да бъда допуснат(а) до участие в изпити за ..... в ..... клас

(приемане/преместване)

за профилирана подготовка, както следва:

1. .... профил;

2. .... профил.

Прилагам следните документи:

Служебна бележка за удостоверяване, че кандидатът се обучава в ..... клас през учебната ...../..... година.

Забележка. Подадените документи се отбелязват.

С уважение,

Подпис на ученика: .....

Подпис на родител/настойник: .....

Подпис на длъжностно лице, приело заявлението: .....

Гр./с. .... Дата .....

Приложение No 2а към чл. 22, ал. 3 и чл. 25, ал. 2

Вх. No ...../.....г.

ДО

ДИРЕКТОРА НА

.....

З А Я В Л Е Н И Е

за допълнително представяне на документи за приемане и преместване на ученици след VII клас за учебната ...../.....г.

от .....,
(трите имена на кандидата)

постоянен адрес:

област .....,

община .....,

гр./с. ....,

пощенски код:

--	--	--	--	--

ж.к./ул. ....,

№....., бл....., вх. ...., ет....., ап. ....,

адрес за контакт:

.....

тел. ...., електронен адрес .....

УВАЖАЕМИ/УВАЖАЕМА ГОСПОДИН/ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

На основание чл. 22, ал. 1, т. 2, 3 и 4 и чл. 25, ал. 2 в допълнение към подадено от мен заявление с вх. No ...../..... г. за участие в изпити за прием/преместване в ..... клас допълнително прилагам следните документи:

- Удостоверение за завършен начален етап на основно образование - копие.
- Свидетелство за завършено основно образование - копие.
- Документ за резултата от положения изпит по български език и литература от националното външно оценяване след IV клас - копие.
- Документ за резултата от положения изпит от националното външно оценяване след VII клас по български език и литература - копие.

- Документ за резултата от положения изпит от националното външно оценяване след VII клас по математика - копие.
- Документ за удостоверяване класиране на първо, второ или трето място на националния кръг на олимпиада по български език и литература от календара на МОН - копие.
- Документ за удостоверяване класиране на първо, второ или трето място на националния кръг на олимпиада по история и цивилизация от календара на МОН - копие.

Забележка. Приложените документи се отбелязват.

С уважение,

Подпис на ученика: .....

Подпис на родител/настойник: .....

Подпис на длъжностно лице, приело заявлението: .....

Гр./с. .... Дата .....

Вх. No .....

ДО
ДИРЕКТОРА НА
.....

З А Я В Л Е Н И Е

за записване на дете/ученик в училище по култура до VII клас

ОТ .....,
(име, презиме и фамилия на майката)

телефон .....,

e-mail .....,

ОТ .....,
(име, презиме и фамилия на бащата)

телефон .....,

e-mail .....,

ОТ .....,
(име, презиме и фамилия на настойник/попечител/лице, полагащо грижа за детето)

телефон .....,

e-mail .....,

УВАЖАЕМА/И ГОСПОЖО/ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Моля, ...,
(име, презиме и фамилия на ученика)

да бъде записан/а в повереното Ви училище в ..... клас, детска градина/

подготвителна група за учебната ...../..... година, дневна форма на обучение.

Дата на раждане: ..... Г.,

гражданство: .....,

месторождение: .....

местоживеене (*постоянен адрес*):

.....

настоящ/обичаен адрес (*попълва се, ако е различен от постоянния адрес*):

.....

телефон .....

e-mail .....

Приложени документи:

- Удостоверение за завършена подготвителна група - оригинал.
- Удостоверение за завършен начален етап на основно образование - оригинал.
- Документ за завършен последен клас по чл. 8, т. 6.

Забележки:

1. За сверяване на данните на заявлението се представя оригинал на удостоверение за раждане на детето/ученика и лична карта на родител или на настойник/попечител/лице, полагащо грижа за детето/ученика, както и документ, удостоверяващ качеството му на настойник, попечител или лице, полагащо грижа.

2. Приложените документи се отбелязват.

Приел заявлението: .....

(*име и фамилия*)

(*подпис*)

Подпис на родител: .....

(*настойник/попечител*): .....

Вх. No .....

ДО

ДИРЕКТОРА НА

.....

З А Я В Л Е Н И Е

за записване на ученици в училище по култура след VII клас

от .....
(име, презиме и фамилия на ученика)

Дата на раждане: ..... г., гражданство: .....

Месторождение .....,

Местоживеене (*постоянен адрес*) .....,

настоящ/обичаен адрес (*попълва се, ако е различен от постоянния адрес*): .....

.....

телефон .....,

e-mail .....

УВАЖАЕМА/И ГОСПОЖО/ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Моля, да бъде записан/а в повереното Ви училище в ..... клас, дневна форма на обучение, в ..... профил, с изучаване на ..... език.

Прилагам следните документи:

1. Свидетелство за завършено основно образование - оригинал.
2. Документ за завършен последен клас.

Забележки:

1. За сверяване на данните на заявлението се представя оригинал на удостоверение за раждане на детето/ученика и лична карта на родител или на настойник/попечител/лице, полагащо грижа за детето/ученика, както и документ,

удостоверяващ качеството му на настойник, попечител или лице, полагащо грижа.

2. Приложените документи се отбелязват чрез ограждане на съответната цифра.

Приел заявлението: .....
(име и фамилия) *(подпис)*

Подпис на родител: .....
(настойник/попечител): .....

НАРЕДБА № 2 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата

Издадена от министъра на културата, обн. ДВ. бр.67 от 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.81 от 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.88 от 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.16 и бр. 49 от 2022 г..

Раздел I Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определят условията и редът за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата към Министерството на културата.

Чл. 2. (1) Приемането на ученици в училищата по изкуствата се извършва чрез изпити за проверка на способностите по държавен план-прием за съответен клас, вид специализирана подготовка, професия и специалност, който се утвърждава за всяка учебна година и за всяко училище от министъра на културата.

(2) Въз основа на утвърдения държавен план-прием директорът на съответното училище по изкуства публикува на интернет страницата на училището и обявява на достъпно място в сградата му информация с прогнозно разпределение на местата за прием по специалности или по група специалности.

Чл. 3. (1) При условията и по реда на тази наредба се приемат, преместват и обучават ученици в задължително училищно образование, без да заплащат обучението си, както и ученици след задължителната училищна възраст, които са:

1. български граждани;
2. граждани на друга държава членка;
3. гражданите на трети държави:
  - а) с разрешено постоянно пребиваване в страната;
  - б) получили право на дългосрочно или продължително пребиваване в страната, както и за членовете на техните семейства;
  - в) приети по актове на Министерския съвет;
  - г) приети по международен договор, в който този въпрос е уреден;
  - д) за които това е предвидено в специален закон;
  - е) търсещи или получили международна закрила.

(2) На малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила по реда на Закона за убежището и бежанците, се осигурява безплатно образование и обучение в училищата по изкуствата при условията и по реда за българските граждани.

(3) Извън случаите по ал. 1 граждани на трети държави, навършили задължителната училищна възраст, се приемат в училищата по изкуствата след полагане на изпит/и за проверка на способностите на места над утвърдения държавен план-прием, като за обучението си заплащат такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(4) Ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания се приемат чрез изпити при условията и по реда на тази наредба.

Чл. 4. (1) В училищата по изкуствата се приемат ученици:

1. за I и V клас за специализирана подготовка;
  2. в VIII клас за придобиване на средно образование и професионална квалификация.
- (2) В училищата по изкуствата могат да се приемат и деца за задължително предучилищно образование.
- (3) Организацията и графикът на дейностите по приемане на ученици се определят със заповед на министъра на културата не по-късно от 15 март на съответната година.
- (4) Графикът на дейностите за всяко училище се определя със заповед на директора съобразно сроковете, определени със заповедта по ал. 3, публикува се на интернет страницата

на училището и се обявява на достъпно място в сградата му в срок не по-късно от 10 дни преди началото на дейностите

Чл. 5. Учениците могат да кандидатстват за приемане в неограничен брой училища по изкуствата и неограничен брой видове специализирана подготовка, професии и специалности, като положат съответните изпити за тях. Учениците се записват само по една специалност в зависимост от оценките от изпитите и последователността на посочените желания.

Чл. 6. (1) Ученици, успешно завършили I, II, III, V, VI, VIII, IX или X клас в неспециализирано училище, спортно училище или в училище по култура, могат да се преместват и записват в училище по изкуствата от началото на следващата учебна година при наличие на свободни или освободени места в приемащото училище след полагане на изпит/изпити за проверка на способностите по съответния вид изкуство, професия и специалност.

(2) Ученици, успешно завършили I, II, III, V, VI, VIII, IX или X клас в училище по изкуствата могат да се преместват и записват от началото на следващата учебна година при наличие на свободни или освободени места по друг вид специализирана подготовка, професия и специалност в същото или друго училище по изкуствата след полагане на изпит/изпити за проверка на способностите.

(3) Учениците, които са завършили VIII, IX или X клас, полагат и приравнителни изпити по учебни предмети, по които съществува разлика в учебния план, по ред и условия, определени със заповед на директора на приемащото училище, за което се информират родителите (настойниците) и ученикът. Родителят/настойникът и ученикът подписват декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план на приемащото училище и за приравнителните изпити, които е необходимо да бъдат положени.

(4) Преместването на ученици в училищата по изкуствата се извършва до попълване на групите и паралелките съобразно изискванията за определяне броя на учениците в паралелка, деленето на паралелките на групи и индивидуалното обучение в училищата по изкуствата. Броят на освободените места по отделните специалности се обявява в съответното училище до 30 юни.

(5) Директорът на приемащото училище в срок до три работни дни след успешно издържан/и изпит/и за проверка на способностите потвърждава възможността за записването на ученика и уведомява писмено директора на училището, в което се е обучавал, за заявеното от родителя и ученика желание.

(6) В срок до три работни дни от получаване на информацията по ал. 5 директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, издава удостоверение за преместване и го предоставя на директора на приемащото училище заедно с копие на училищния учебен план и копие на личното образователно дело на ученика в гимназиална степен.

(7) Преместването на деца за задължително предучилищно образование в училищата по изкуствата може да се извършва целогодишно при наличие на свободни места в приемащото училище.

(8) Ученикът се счита за преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище.

Чл. 7. (1) Ученици от училище по изкуствата могат да бъдат премествани в друго училище по изкуствата по същия вид специализирана подготовка, професия и специалност без полагане на изпит за проверка на способностите при наличие на свободни или освободени места в приемащото училище, както следва:

1. от I до IV клас през цялата учебна година;
2. от V до XI клас – не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;
3. в XII клас – не по-късно от 30 учебни дни преди края на първия учебен срок.

(2) Учениците по ал. 1, които се преместват в VIII, IX, X или XI клас в училище по изкуствата, полагат приравнителни изпити по учебни предмети, по които съществува разлика в учебния план, по ред и условия, определени със заповед на директора на приемащото училище.

(3) Директорът на приемащото училище в срок до три работни дни след получаване на заявлението за преместване потвърждава възможността за записването на ученика и информира директора на училището, в което ученикът се е обучавал, за заявеното от родителя и/или ученика желание..

(4) До три работни дни от получаване на информацията по ал. 3 директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, издава удостоверение за преместване и го предоставя на директора на приемащото училище заедно с копие на училищния учебен план и копие на личното образователно дело на ученика в гимназиална степен.

(5) Ученици от училище по изкуствата могат да се преместват в друг вид училище по ред и условия, определени в Закона за предучилищното и училищното образование и подзаконовите актове по неговото прилагане.

Чл. 8. (1) Учебно-изпитните програми за проверка на способностите се утвърждават от министъра на културата и се обявяват в училищата и на интернет страницата на Министерството на културата до 31 януари.

(2) Учебно-изпитните програми определят:

1. вида и изискванията на изпитите за проверка на способностите за съответните видове изкуства по класове;

2. продължителността на изпитите.

(3) Приравнителните изпити се провеждат по учебните програми за съответните учебни предмети и при условия и ред, определени от приемащото училище.

Чл. 9. Изисквания към кандидатите за прием:

1. за подготвителна група – да навършват 6 години в годината на кандидатстването; по преценка на родителите или настойниците могат да кандидатстват и деца, които навършват 5 години към 15 септември на съответната година;

2. за I клас – да навършват 7 години в годината на кандидатстването; по преценка на родителите или настойниците могат да кандидатстват и деца, които навършват 6 години в годината на кандидатстването, като представят удостоверение по чл. 36, ал. 1 от Наредба № 5 от 2016 г. за предучилищното образование, описващо готовността на детето за постъпване в първи клас;

3. за V клас – да завършват IV клас в годината на кандидатстването;

4. за VIII клас – да завършват основно образование в годината на кандидатстването.

Чл. 10. (1) За приемане и преместване на ученици в училището се подава заявление от родител (настойник/попечител/лице, полагащо грижи за детето) по образец съгласно приложение № 1 - за ученици до VII клас, и по образец съгласно приложение № 2 - за ученици след VII клас. Към заявлението се прилагат следните документи:

1. служебна бележка или друг документ, удостоверяващ, че кандидатът се обучава в клас или в подготвителна група;

2. (отм. - ДВ, бр. 88 от 2019 г., в сила от 08.11.2019 г.)

3. (отм. - ДВ, бр. 88 от 2019 г., в сила от 08.11.2019 г.)

4. (отм. - ДВ, бр. 88 от 2019 г., в сила от 08.11.2019 г.)

5. (отм. - ДВ, бр. 88 от 2019 г., в сила от 08.11.2019 г.)

6. копие на медицинско свидетелство със заключение, че обучението по специалностите и професиите, за които кандидатства ученикът, не е противопоказно на здравословното му състояние, издадено от общопрактикуващия лекар на ученика, което включва допълнителна информация:

а) за цветоусещане - за кандидати, постъпващи по специалност изобразително изкуство и по професиите художник - изящни изкуства, художник - приложни изкуства, дизайнер, фотограф, полиграфист, компютърен аниматор, компютърен график и графичен дизайнер;

б) от ортопед за липса или наличие на плоскостъпие и на физически изменения в долните крайници и стъпалата, които да не позволяват обучение по танцово изкуство - за кандидати, постъпващи по професиите балетист и танцьор;

в) от фониатър или специалист „Уши, нос, гърло“ (УНГ) за липса или наличие на заболяване, което да не позволява обучение по вокално изкуство - за кандидати, постъпващи по специалности от професия музикант-вокалист;

г) за липса или наличие на увреждания на дихателните пътища, белите дробове и сърцето, които да не позволяват обучение по духови инструменти - за кандидати по професия музикант-инструменталист със специалности духови инструменти;

7. копие на застрахователна полица „Злополука“ за ученици, които полагат изпит по танцово изкуство, за дните на изпита.

(2) В заявлението по ал. 1 се посочват специалностите, подредени по реда на желанията.

(3) Заявленията по ал. 1 могат да се подават по електронен път при създадена възможност от съответното училище.

(4) Графикът за подаване на документи за всяко училище се определя със заповед на директора и се публикува на интернет страницата на приемащото училище не по-късно от 10 дни преди определената начална дата за подаване на документите. Минималният срок за приемането на документи за всяко училище не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

Чл. 11. (1) Документите по чл. 10 се приемат и проверяват от комисия, определена със заповед на директора на училището. При приемането на документите комисията проверява наличието и редовността им, завежда във входящ дневник подадените заявления, отбелязва входящия номер и датата на завеждане върху заявлението. Документите се приемат само когато са представени в пълен комплект и са попълнени правилно.

(2) Комисията по ал. 1 информира кандидатите или техните родители за вида на училището, за учебния план, за видовете специализирана подготовка, специалности, професии и за възможностите за кариерно развитие на завършилите пълния курс на обучението.

(3) Училището организира консултации с кандидатите за разясняване на изискванията и начина на провеждане на изпитите, различните видове специализирана подготовка, специалности и професии, съдържанието на учебно-изпитните програми. Консултациите се организират по график, одобрен от директорите на съответните училища, който се обявява най-късно 10 дни преди провеждането на консултациите.

Чл. 12. Датите, часовете и местата за провеждане на изпитите за всеки клас по вид специализирана подготовка, специалност и професия се публикуват на интернет страницата на училището и се обявяват на достъпно място в сградата му не по-късно от три дни след изтичане на срока за приемане на документи

Чл. 13. (1) Оценяването на кандидатите се извършва от комисия, определена със заповед на директора на училището.

(2) Председател на комисията за оценяване е директорът на училището или определено от него със заповед лице.

(3) Оценка на кандидатите от изпитите в едно училище по изкуствата са валидни за класиране само в същото училище.

(4) Оценяването се извършва по шестобалната система, като най-високата оценка е отличен 6,00, а най-ниската оценка за успешно издържан изпит е среден 3,00, или се оценява с „да“ или „не“. Получилите оценка по-ниска от среден 3,00 или „не“ на изпит губят право да продължат по-нататъшното си участие в изпитите и не участват в класирането.

(5) Оценката от всеки изпит, който се оценява по шестобалната система, е средноаритметична с точност до 0,01 от оценките на членовете на комисията за оценяване, поставени с точност до 0,25 и отразени в индивидуалните им протоколи.

(6) Средноаритметичната оценка по ал. 5 се отразява в протокол, който се подписва от членовете на съответната комисия за оценяване и от нейния председател. Оценките, поставени от комисията, са окончателни и при възражение не се допуска ново оценяване.

(7) Списъкът с резултатите на кандидатите от всеки положен изпит се изготвя и обявява след приключване работата на комисииите за оценяване.

(8) Списъкът по ал. 7 включва: наименование на изпита за съответния клас, входящ номер на кандидата, трите имена на кандидата и оценката му.

(9) Списъкът по ал. 7 се публикува на интернет страницата на училището и се обявява на достъпно място в сградата му, като в него кандидатите се подреждат по реда на входящия номер, без да се обявяват техните имена.

Чл. 14. (1) Класирането се извършва от комисия, определена със заповед на директора на училището.

(2) В класирането участват само кандидатите, получили окончателна оценка от всеки изпит най-малко среден 3,00.

(3) Класирането на кандидатите за съответния вид специализирана подготовка, професия и специалност се извършва в низходящ ред на оценките, получени на изпитите, и желанията на кандидатите в съответствие с държавния план-прием.

(4) Класирането на кандидатите, посочили повече от едно желание за избор на специализирана подготовка, професия и специалност от един и същ вид изкуство, се извършва в низходящ ред на оценките, получени на изпита/изпитите, по реда на заявените желания на кандидата.

(5) Кандидат, който е класиран успешно по две или повече специалности, посочени в неговото заявление, се счита за приет и има право да се запише само в една от тях по реда на заявените от него желания.

(6) Кандидат, който е класиран, но не е приет по посочена в заявлението от него специалност, участва в класирането за нея съобразно резултата от изпита/изпитите.

Чл. 15. (1) Директорът на училището в срок до три работни дни след извършване на класирането утвърждава със заповед списъка на класираните и приетите ученици. В зависимост от броя на явилите се кандидати и получените от тях оценки директорът на училището може да променя прогнозното разпределение по държавния план-прием на училището за определен вид специализирана подготовка, професия, специалност, клас и етап на училищното образование, но в рамките на общия брой места по утвърдения план-прием.

(2) Списъкът на класираните и приети ученици съдържа: клас, професия/специалност, номер по ред, входящ номер на ученика, трите имена на ученика, наименование на положените изпити за съответния вид специализирана подготовка, професия, специалност и цифрови оценки в низходящ ред.

(3) Списъкът по ал. 2 се публикува на интернет страницата на училището и се поставя в самото училище, като в него не се посочват трите имена на ученика.

(4) Когато в класирането участват близнаци и само единият от тях е приет, другият (другите) се приема над държавния план-прием, при условие че е положил изпит за съответната специалност или вид специализирана подготовка и е получил оценка най-малко 3,00.

(5) Учениците, класирани с еднакви оценки на последното планово място за специалността, се приемат над утвърдения държавен план-прием.

Чл. 16. (1) Учениците се записват в училището, в което са приети, в срок до 5 работни дни от деня на обявяването на утвърдения списък на приетите ученици в училището.

(2) Учениците се записват със заявление съгласно приложение № 3 или приложение № 4, като задължително прилагат в оригинал следните документи:

1. акт за раждане на ученика - за сверяване на място на данните за ученика;
2. лична карта на родител или на лице, представляващо ученика, на основание документ, удостоверяващ качеството му на настойник, попечител или лице, полагащо грижа за кандидата - за сверяване на място;
3. за постъпване в I клас - удостоверение за завършена подготвителна група;
4. за постъпване в V клас - удостоверение за завършен начален етап на основно образование;
5. за постъпване в VIII клас - свидетелство за завършено основно образование;
6. за преместване в училище по изкуствата по чл. 6 и 7 - документ за последния завършен клас;
7. оригинал на медицинско свидетелство съгласно изискванията, посочени в чл. 10, ал. 1, т. 6.

(3) В случай че приетите ученици в първи клас не са получили удостоверение за завършена подготвителна група към датата на подаване на заявлението по ал. 2, те представят документа в срок не по-късно от 15 юни. В случай че в посочения срок удостоверението не бъде представено, заявлението за записване на ученика в училището не може да бъде разгледано, съответно ученикът не се записва в училището.

(4) Кандидатите, които не представят към заявлението по ал. 2 документ за завършен съответен клас или медицинско свидетелство, губят мястото си в класирането.

(5) Всеки етап на класиране приключва със записване на приетите ученици. Незаписалите се в срок ученици губят мястото си в класирането. В срок един ден след изтичане на срока за записване, определен за съответния етап, училищата записват кандидатите, следващи по успех в низходящ ред. В случай че няма следващи класирани кандидати, училищата обявяват незаетите места.

(6) Незаети места са:

1. тези места, за които няма приети ученици;
2. местата на приетите, но незаписали се в срока ученици;
3. освободените места на записали се ученици, но изтеглили документите си от училището.

(7) Кандидати, които са приети и записани, могат да продължат участието си в класирането по останалите заявени от тях специалности за изчакване на освободени места, ако са подали изрично писмено заявление за това.

(8) Незаетите места могат да се обявяват за попълване по предложение на комисията по чл. 14, ал. 1 от кандидати, които са положили успешно изпит за проверка на способностите и не са приети по посочените от тях желаня. За участие в класиране по нови желаня кандидатите подават заявление с посочени желаня, като за обучение по духови инструменти подават и копие на медицинско свидетелство със заключение за състоянието на кандидата по чл. 10, ал. 1, т. 6, буква „г“, в случай че не са подали първоначално тази информация.

(9) При наличие на незаети места училищата имат право да организират допълнителни изпити до 5 септември по график, утвърден от директора на училището, публикуван на интернет страницата на училището и обявен на достъпно място в сградата му. Срокът за подаване на документите е най-малко 5 работни дни преди провеждането на изпита.

(10) В срок до 10 дни след приключване на изпитите и не по-късно от 10 септември за проведените допълнителни изпити по ал. 9 директорите на училищата изпращат в Министерството на културата информация за изпълнението на държавния план-прием, която съдържа списъци на класираните, приетите и записаните ученици за съответния клас, вид специализирана подготовка, професия и специалност. Списъкът съдържа пореден номер, трите имена на ученика и оценката, получена от ученика.

(11) В случай че броят на учениците за формиране на паралелка или на група от специалност/специализирано обучение, в която обучението се извършва по отделен учебен план, е по-малък от определения в чл. 68, т. 2 и чл. 69, ал. 5 от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование (НФИСПУО) (ДВ, бр. 81 от 2017 г.) минимален брой или под определените по държавен план-прием места, директорът на приемащото училище има право да не формира маломерна паралелка или група, да закрие приема и да не записва ученици по съответната специалност, като преразпредели утвърдените места по държавен план-прием за друга/други специалности/специализирано обучение.

(12) Директорът на приемащото училище може да представи в Министерството на културата мотивирано предложение за утвърждаване на учениците в паралелка или група, за която кандидатите са под норматива за минимален брой ученици или под определените по държавен план-прием места, съгласно чл. 68, т. 2 и чл. 69, ал. 5 от НФИСПУО за формиране на паралелка или за формиране на група, в която броят на класираните и приети за нея ученици е не по-малък от 75 % от минималния брой за група. Предложението на директора е необходимо да съдържа: анализ на резултатите от приема, желанята на учениците,

спецификата на населеното място, информация за осигурено финансиране за обезпечаване на учебния процес извън определените стандарти.

(13) Мотивираните предложения на директорите по ал. 12 се представят в Министерството на културата в срок до 10 септември на съответната година.

(14) Министърът на културата утвърждава броя на учениците в паралелка или група, за която кандидатите са под норматива за минимален брой ученици или под определените места по държавен план-прием, в срок до 14 септември въз основа на мотивираното предложение по ал. 12.

Раздел II.

Класиране и приемане на ученици

Чл. 17. В предучилищна подготвителна група с полудневна организация на учебното време се приемат деца за специализирана подготовка по пиано, цигулка/виола, виолончело, класическа китара, блокфлейта и ударни инструменти.

Чл. 18. В I клас се приемат ученици за специализирана подготовка по:

1. пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, духови и ударни инструменти, народни инструменти и народно пеене;
2. класически танц, български танци;
3. изобразително изкуство.

Чл. 19. В V клас се приемат ученици за специализирана подготовка по:

1. пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, гайда, кавал, гъдулка, тамбура и народно пеене;
2. класически танц, български танци, модерен танц;
3. изобразително изкуство.

Чл. 20. В VIII клас се приемат ученици по професии и специалности от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение:

1. за професиите музикант-инструменталист, музикант-вокалист, акордьор и музикален оформител по специалностите пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, флейта, обой, кларинет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон, туба, саксофон, ударни инструменти, акордеон, класическо пеене, поп и джаз пеене, народно пеене, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, акордиране и музикално оформление;
2. за професия балетист и танцьор по специалностите класически танц, български танци и модерен танц;
3. за професия актьор по специалностите драматичен театър, куклен театър и пантомима;
4. за професия художник - изящни изкуства, по специалностите живопис, стенопис, графика, скулптура, илюстрация и оформление на книгата, и за професия художник - приложни изкуства, по специалностите художествена дърворезба, художествена керамика, художествена тъкан, художествена обработка на метали и иконопис;
5. за професия дизайнер по специалностите аранжиране, детски играчки и сувенири, пространствен дизайн, промишлен дизайн, силикатен дизайн, моден дизайн, интериорен дизайн, театрален, кино- и телевизионен декор, театрална кукла, театрален грим и перуки, художествено осветление за театър, кино и телевизия, рекламна графика и сценичен костюм;
6. за професия графичен дизайнер, специалност графичен дизайн;
7. за професия компютърен график, специалност компютърна графика;
8. за професия полиграфист, специалност полиграфия;
9. за професия фотограф, специалност фотография;
10. за професия лютиер, специалност класически инструменти и специалност народни инструменти;

11. за професия библиотекар, специалност библиотекознание;
12. за професия компютърен аниматор, специалност компютърна анимация;
13. за професия каменоделец по специалността каменоделство и декоративни скални облицовки..

Чл. 21. Приемните изпити за специалностите по музикално изкуство са:

1. за предучилищна подготвителна група и за I клас - изпит по солфеж;
2. за V клас:
  - а) за всички специалности, с изключение на посочените в буква „б“ - изпит по музикален инструмент и изпит по солфеж;
  - б) за специалностите: контрабас, обой, кларинет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон и народни инструменти - кавал, гайда, гъдулка и тамбура - изпит по солфеж;
3. за V клас - за специалност народно пеене - изпит по народно пеене и изпит по солфеж;
4. за VIII клас - за всички специалности от професия музикант-инструменталист, акордьор и музикален оформител - изпит по музикален инструмент и изпит по солфеж;
5. за VIII клас - за специалностите народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене - изпит за специалността и изпит по солфеж.

Чл. 22. Кандидатите за I клас за специалностите класически танц и български танци, за V или VIII клас за специалностите класически танц, български танци и модерен танц полагат изпит за проверка на способностите за специалността, който се състои от два етапа. На първия етап кандидатите се оценяват с „да“ или „не“. До втори етап се допускат получените оценка „да“. Оценката от втория етап е средноаритметична от оценките, поставени от членовете на изпитната комисия.

Чл. 23. Кандидатите за VIII клас за професия актьор за специалностите драматичен театър, куклен театър и пантомима полагат изпит за проверка на способностите за съответната специалност.

Чл. 24. (1) Кандидатите за I и за V клас за специализирана подготовка по изобразително изкуство полагат изпит по рисуване и за VIII клас за професиите художник - изящни изкуства, художник - приложни изкуства, дизайнер, фотограф, компютърен аниматор, компютърен график, графичен дизайнер и каменоделец, полагат изпит по рисуване.

(2) Кандидатите за VIII клас за професия художник - изящни изкуства, кандидатстват общо по специалностите живопис, графика, скулптура, илюстрация и оформление на книгата, като разпределението им по съответната специалност се извършва след завършен X клас.

(3) Кандидатите за VIII клас за професия полиграфист и за професия библиотекар полагат изпит по български език и литература.

(4) Кандидатите за VIII клас за професия лютierer полагат изпит по рисуване и по музика.

Чл. 25. Кандидатите се класират, както следва:

1. за предучилищна подготвителна група и за I клас по музикално изкуство - въз основа на оценката от изпита по солфеж;
2. за V клас за всички специалности (без контрабас, обой, кларинет, фагот, саксофон, медни духови и народни инструменти) - въз основа на оценката от изпита по музикален инструмент; когато кандидатите имат еднакви оценки от изпита по музикален инструмент, те се класират въз основа на оценката по солфеж; класирането на кандидатите за специалностите контрабас, обой, кларинет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон и народни инструменти се извършва въз основа на оценката от изпита по солфеж;
3. за VIII клас за професиите музикант-инструменталист, музикант-вокалист, акордьор и музикален оформител - въз основа на оценката от изпита за специалността; когато кандидатите имат еднакви оценки от изпита по специалността, те се класират въз основа на оценката по солфеж;
4. за специалностите класически танц, български танци и модерен танц - въз основа на оценката от втория етап на изпита за специалността;
5. за професиите и специалностите по чл. 18, т. 3, чл. 19, т. 3 и чл. 20, т. 3 - 13 - въз основа на оценката от изпита за съответната специалност.

Чл. 26. (1) Комисията по чл. 14, ал. 1 определя конкретните специалности и броя на свободните и освободените места за класиране на кандидатите по чл. 16, ал. 7.

(2) Класирането по ал. 1 на кандидатите по чл. 17, чл. 18, т. 1, чл. 19, т. 1 и чл. 20, т. 1 се извършва от комисия, определена със заповед на директора на училището, в която участват специалисти по съответните обявени специалности, въз основа на оценката от изпита по солфеж за прием във:

1. подготвителна група или първи клас - за всички специалности;

2. пети клас - за специалностите контрабас, обой, кларинет, фагот, саксофон, медни духови инструменти и народни инструменти.

(3) Класирането по ал. 1 на кандидатите по чл. 18, т. 2, чл. 19, т. 1 без специалностите контрабас, обой, кларинет, фагот, саксофон, медни духови инструменти и народни инструменти и чл. 20, т. 1 за всички специалности без специалности по медни духови инструменти и по народни инструменти, както и по чл. 20, т. 2 и 3, се извършва след полагане на допълнителен изпит по съответната специалност.

(4) Класирането по ал. 1 на кандидатите по чл. 20, т. 4 - 13 се извършва въз основа на оценката от положения изпит.

(5) Класирането на кандидатите по ал. 2, 3 и 4 се извършва в низходящ ред на оценките.

(6) Списъкът на приетите кандидати по ал. 1 се утвърждава със заповед на директора на съответното училище.

Раздел III

Контрол на приема

Чл. 27. Приемането и преместването на ученици в училищата по изкуствата се провеждат под контрола на министъра на културата.

Чл. 28. Оценките, поставени от изпитните комисии, са окончателни и преразглеждане не се допуска.

Чл. 29. (1) След обявяване на резултатите от класирането директорът на училището може да определи приемно време за запознаване на родителите, настойниците или лицата, полагащи грижа за детето, с неговата изпитна работа (в оригинал или на електронен носител) по рисуване и/или по български език и литература по чл. 24, ал. 1, 3 и 4. Изпитната работа се предоставя за запознаване на място в училището от комисия, определена от директора на съответното училище.

(2) Разглеждането на изпитната работа по ал. 1 се извършва по график, определен от директора. Графикът се публикува на интернет страницата на училището и се обявява на достъпно място в сградата му.

(3) В случай че при запознаване с изпитната работа в оригинал бъдат нанесени повреди или бъде унищожена изпитната работа от страна на родител/настойник/лице, полагащо грижа, кандидатът губи право да участва в класирането и неговият резултат служебно се заличава. За нанесените повреди или унищожена изпитна работа комисията по ал. 1 съставя протокол.

(4) Възражение от неприет кандидат или негов родител (настойник/попечител, лице полагащо грижи) за допуснати технически грешки при провеждането на изпитите се подава в училището в срок до 5 дни след обявяване на резултатите от класирането. Директорът разглежда възражението, като в срок до 10 работни дни разрешава всички спорни въпроси, посочени във възражението, и писмено уведомява лицето за решението си.

Чл. 30. (1) Документацията по приемането и преместването на учениците по чл. 10, ал. 1 и оригиналните протоколи с резултатите от изпитите се съхраняват в училището в срок една година, на място и от служебно лице, определени със заповед на директора.

(2) След изтичане на срока по ал. 1 документите се унищожават от комисия, определена от директора на съответното училище, за което се съставя протокол.

Чл. 31. По желание на кандидатите съответното училище издава служебна бележка по образец съгласно приложение № 5, с която се удостоверяват резултатите от положените изпити.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Допълнителните изпити по чл. 16, ал. 3 от тази наредба за прием на ученици в VIII клас за учебната 2016/2017 г. се провеждат по реда на отменената Наредба № Н-5 от 2008 г. за приемане на ученици в училищата по изкуствата (обн., ДВ, бр. 81 от 2008 г.; изм., бр. 66 от 2010 г., бр. 97 от 2011 г., бр. 92 от 2012 г. и бр. 16 от 2014 г.).

§ 2. Изпити за прием в IX клас на ученици за професиите по чл. 15 от отменената Наредба № Н-5 от 2008 г. за приемане на ученици в училищата по изкуствата за учебната 2017/2018 г. се провеждат по реда на същата наредба.

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 146, ал. 2, т. 1 и чл. 147 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2016 г. за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата (ДВ, бр. 79 от 2017 г., в сила от 3.10.2017 г.)

§ 12. Навсякъде в наредбата думата „кларнет“ се заменя с „кларинет“.

§ 13. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването и в „Държавен вестник“.

Заключителни разпоредби КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 2 ОТ 12.08.2016 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ И ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВАТА (ОБН. - ДВ, БР. 16 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 25.02.2022 Г.)

§ 5. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването и в „Държавен вестник“.

Приложение № 1 към чл. 10, ал. 1

Вх. № ...../.....

ДО
ДИРЕКТОРА НА
.....

З А Я В Л Е Н И Е

за приемане е преместване на деца и ученици до VII клас за учебната ...../..... г.
от .....
(трите имена на майката)

и от .....
(трите имена на бащата)

постоянен адрес:

област .....

община ....., гр./с. ....

Пощенски код:

--	--	--	--

ж.к./ул.....

№ ....., бл. ...., вх. ...., ет. ...., ап. ....

адрес за контакт: .....

тел. ...., електронен адрес: .....

УВАЖАЕМИ/УВАЖАЕМА ГОСПОДИН/ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

Моля, синът/дъщеря ни .....

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

Прилагаме следните документи:

- Служебна бележка за удостоверяване, че кандидатът се обучава в подготвителна група през учебната ...../..... година.
- Служебна бележка за удостоверение, че кандидатът се обучава в ..... клас през учебната ...../..... година.
- Копие на медицинско свидетелство.
- Копие на застрахователна полица „злополука“ за ученици, които полагат изпит по танцово изкуство.

Забележка. Подадените документи се отбелязват.

С уважение,

Подпис на родител/настойник: .....

Подпис на длъжностна лице, приело заявлението: .....

Гр./с. ....

Дата .....

Приложение № 2 към чл. 10, ал. 1

Вх. № ...../..... г.

ДО

ДИРЕКТОРА НА

.....

З А Я В Л Е Н И Е

за приемане и преместване на ученици след VII клас за учебната ...../..... г.

ОТ ..... ,
(трите имена на кандидата)

ученик в .....
(наименование на образователната институция)

постоянен адрес:

област ....., община .....

гр./с. .... ,

пощенски код:

--	--	--	--

ж.к./ул. .... ,

№ ....., бл. ...., вх. ...., ет. ...., ап. .... ,

адрес за контакт: .....

тел. ...., електронен адрес: .....

УВАЖАЕМИ/УВАЖАЕМА ГОСПОДИН/ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

През учебната 20 ...../20 ..... година предстои да завърша ..... клас.

Желая да бъда допуснат (а) до участие в изпити за ..... в ..... клас
(приемане/преместване)

за специализирана подготовка по следните специалности, подредени по реда на
желанията, както следва:

1. .... ;
2. .... ;
3. .... ;
4. .... ;
5. .... ;
6. .... ;
7. .... ;

Прилагам следните документи:

- Служебна бележка за удоостоворяване, че кандидатът се обучава в ..... клас през учебната ...../..... година.
- Копие на медицинско свидетелство.
- Копие на застрахователна полица „злополука“ за ученици, които полагат изпит по танцово изкуство.

Забележка. Подадените документи се отбелязват.

С уважение,

Подпис на ученика: .....

Подпис на родител/настойник: .....

Подпис на длъжностно лице, приело заявлението: .....

Гр./с. ....

Дата .....

Приложение № 3 към чл. 16, ал. 2

Вх. № .....

ДО

ДИРЕКТОРА НА

.....

З А Я В Л Е Н И Е

за записване на дете/ученик в училище по изкуствата до VII клас

от .....,
(име, презиме и фамилия на майката)

телефон ....., e-mail .....,

от .....,
(име, презиме и фамилия на бащата)

телефон ....., e-mail .....,

от .....,
(име, презиме и фамилия на настойник/попечител/лице, полагащо грижа за детето)

телефон ....., e-mail .....

УВАЖАЕМА/УВАЖАЕМИ ГОСПОЖО/ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Моля .....,
(име, презиме и фамилия на ученика)

да бъде записан/а в повереното Ви училище в ..... клас /подготвителна група за учебната ...../..... година, дневна форма на обучение.

дата на раждане: ..... Г., гражданство: .....,

месторождение: .....,

местоживееене (постоянен адрес): .....

.....,

настоящ/обичаен адрес (попълва се, ако е различен от постоянния адрес): .....

.....,

телефон: ....., e-mail .....

Приложени документи:

- Удостоверение за завършена подготвителна група – оригинал.
- Удостоверение за завършен начален етап на основно образование – оригинал.
- Документ за завършен последен клас.
- Медицинско свидетелство – оригинал (съгласно изискванията по чл. 10, ал.1, т. 6).

Забележки:

- 1. За сверяване на данните на заявлението се представя оригинал на акт за раждане на детето/ученика и лична карта на родител или на настойник/попечител/ лице, полагащо грижа за детето/ученика, както и документ, удостоверяващ качеството му на настойник, попечител или лице, полагащо грижа.*
- 2. Приложените документи се отбелязват.*

Приел заявлението:..... (име и фамилия) ..... (подпис)

Подпис на родител: .....

(настойник/попечител): .....

Приложение № 4 към чл. 16, ал. 2

Вх. № .....

ДО
ДИРЕКТОРА НА
.....

З А Я В Л Е Н И Е

за записване на ученици по изкуствата след VII клас

от .....
(име, презиме и фамилия на кандидата)

Дата на раждане: ..... г., гражданство .....

Месторождение .....

Местоживеене (*постоянен адрес*):
.....

Настоящ/обичаен адрес (*попълва се, ако е различен от постоянния адрес*): .....
.....

телефон:....., e-mail .....

УВАЖАЕМА/И ГОСПОЖО/ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Моля да бъда записан/а в повереното Ви училище в ..... клас, дневна форма на обучение, специалност: .....

Декларирам, че по време на обучението си ще изучавам като първи чужд език –
..... език.

Прилагам следните документи:

- Свидетелство за основно образование – оригинал.
- Документ за завършен последен клас по чл.16, т.6.
- Медицинско свидетелство – оригинал (съгласно изискванията по чл. 10, ал.1, т. 6).

Забележки:

- 1. За сверяване на данните на заявлението се представя оригинал на акт за раждане на детето/ученика и лична карта на родител или на настойник/попечител/лице, полагащо грижа за детето/ученика, както и документ, удостоверява качеството му на настойник, попечител или лице, полагащо грижа.*
- 2. Приложените документи се отбелязват.*

Приел заявлението: .....
(име и фамилия) (подпис)

Подпис на ученика: .....

Подпис на родител: .....

Настойник/попечител: .....

С Л У Ж Е Б Н А   Б Е Л Е Ж К А

за резултатите от положени изпити за проверка на способностите след завършен VII клас
в училища по изкуствата

....., гр./с..... ,
(училище)

община ....., област .....,

издава настоящата служебна бележка на кандидата .....

..... ,
(трите имена на кандидата)

ЕГН .....,

входящ номер: .....,

в уверение на това, че е получил следните ре-зултати от положените изпити по:

1. .... оценка ..... (.....)

2. .... оценка ..... (.....)

3. .... оценка ..... (.....)

Директор: .....
(име и фамилия) ..... (подпис)

Получил: .....
(подпис)

Дата: ..... г.

НАРЕДБА № 3 от 12.08.2016 г. за условията и реда за утвърждаване на държавния план-прием за училищата по изкуствата и училищата по културата

Издадена от министъра на културата, обн., ДВ, бр. 67 от 26.08.2016 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определят условията и редът за утвърждаване на държавния план-прием в училищата по изкуствата и училищата по културата.

Чл. 2. Държавният план-прием за:

1. училищата по изкуствата се осъществява за задължително предучилищно и училищно образование в начален, прогимназиален и гимназиален етап, което включва общообразователна подготовка, специализирана подготовка в областта на изкуствата и професионална подготовка в съответните професионални направления;

2. училищата по културата се осъществява за задължително предучилищно и училищно образование в начален, прогимназиален и гимназиален етап, което включва общообразователна подготовка, специализирана подготовка в областта на културата и профилирана подготовка.

Чл. 3. (1) Държавният план-прием за училищата по изкуствата определя:

1. общия брой на местата за прием на деца за предучилищна подготовка и на ученици за съответните класове;

2. конкретните видове специализирана подготовка, професии и/или специалности за съответните класове, по които ще се извърши прием за предстоящата учебна година.

(2) Държавният план-прием за училищата по културата определя:

1. общия брой на местата за прием на деца за предучилищна подготовка и на ученици за съответните класове;

2. конкретните видове специализирана подготовка и профили за обучение в гимназиален етап, по които ще се извърши прием за предстоящата учебна година.

Раздел II

Условия и ред за утвърждаване на държавния план-прием

Чл. 4. Държавният план-прием се утвърждава от министъра на културата всяка учебна година в срок до 15 март.

Чл. 5. (1) Училищата, осигурили условия за осъществяване на обучение по изкуствата и по културата, подават до 15 януари на текущата учебна година в Министерството на културата заявка за определяне на местата за прием на деца и ученици по държавния план-прием съгласно чл. 3, ал. 1 и 2.

(2) Заявката по ал. 1 задължително съдържа и обосновка на възможностите за обучение по отношение на материално-техническата база и за осигуряване на обучението от учители, които отговарят на изискванията за заемане на педагогическа длъжност и професионална квалификация.

Чл. 6. (1) Министърът на културата назначава комисия, която извършва експертна оценка на заявката по чл. 5 и изготвя предложение до министъра на културата за утвърждаване на държавния план-прием.

(2) Експертната оценка по ал. 1 съдържа мотиви за наличието на условия за осъществяване на обучение в съответното училище.

(3) За изготвяне на експертната оценка комисията може да изисква допълнителна информация и документи от съответното училище.

Чл. 7. (1) Промяна в утвърдения държавен план-прием за училищата по изкуствата и училищата по културата може да се извършва в срок до 30 март със заповед на министъра на културата при доказана потребност и финансова обосновка.

(2) В рамките на утвърдения държавен план-прием по ал. 1 училищата извършват разпределение на местата за прием по съответния вид специализирана подготовка, профили, професии и специалности.

(3) Държавният план-прием по чл. 3, ал. 1 и 2, както и разпределението на местата за прием се обявяват на интернет страницата на съответното училище в срок не по-късно от 5 април на съответната учебна година.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Тази наредба се издава на основание чл. 143, ал. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

**Приложение към заповед № РД09-156/16.02.2023 г.
на основание чл. 8, ал. 1 от Наредба № 2 от 12.08. 2016 г.
за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата**

**УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ
ПО МУЗИКАЛНО И СЦЕНИЧНО ИЗКУСТВО ПО ПРОФЕСИИТЕ
МУЗИКАНТ-ИНСТРУМЕНТАЛИСТ, МУЗИКАНТ-ВОКАЛИСТ И АКТЬОР**

ПРИЕМНИ ИЗПИТИ

за специалностите пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, духови и ударни инструменти, акордеон, класическа китара, арфа, тамбура, гъдулка, кавал, гайда, народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене, акордиране, музикално оформление, драматичен театър, куклен театър и пантомима

I. Приемане на ученици в начален и прогимназиален етап по музикално изкуство

Кандидатите полагат приемни изпити, както следва:

Подготвителна група с изучаване на пиано, цигулка/виола, виолончело, класическа китара, блокфлейта и ударни инструменти – практически изпит, който включва:

- изпяване на заучена песен по зададен начален тон.
- подражателно възпроизвеждане на кратки мелодични фрази с текст.
- подражателно повторение със сричката „та“ на метроритмично организирани фрази.

Първи клас с изучаване на пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, акордеон, духови инструменти – флейта, обой, кларинет, фагот, тромпет, валдхорна, ударни инструменти, народно пеене и народни инструменти:

Изпит по солфеж, който включва:

- изпяване на песен от зададен тон;
- подражателно възпроизвеждане на мелодични фрази и отделни гласове от хармонични интервали и акорди в мажор и минор;
- подражателно повторение със сричката „та“ на метроритмично организирани фрази върху един тон;
- отгатване на единични тонове в до мажор.

Пети клас:

А. Изпит по специалността;

Б. Изпит по солфеж.

Изисквания за изпита по специалността:

Пиано: един етюд измежду: Черни, оп. 849 или от други автори с подобна трудност; Бах – полифонична пиеса; класическа сонатина I част; пиеса по избор.

Цигулка: една гама по избор с тризвучия и септакорди в две или три октави, един етюд от трудността на Мацас, оп. 36, I и II тетрадка; Донт, оп.37; Кайзер, III тетрадка; Ел.Генева – II, III, IV, V позиции и тяхното свързване и др.; I или II и III част от концерт или концертно от трудността на Ридинг, оп. 21, 24, 25; Комаровски ла мажор, ми минор, Хубер, Аколай – ла минор; Вивалди – ла минор, сол мажор и др.; една пиеса от трудността на тези в сборниците Малкият цигулар III, IV и IVa свитък, Христоматия за III и IV клас, Юношески албум; Юный скрипач – II и III свитък, Барток – За децата и др.

Виола: гама фа или сол мажор в две октави, мажорно и минорно тризвучие; един етюд от трудността на Сит и Волфарт; една част от концертно – О.Ридинг оп.36, Ф.Кюхлер – оп.12 сол мажор или други от същата трудност; една пиеса по избор от трудността на Кабалевски – Галоп, Щрайхарт – Малък валс и др.

Кандидатите за специалността виола могат да се явят на изпит с цигулка, като изпълнят програмата за приеман изпит по цигулка.

Виолончело: една гама в две или три октави - до, сол, ре, с T5 и D7; един етюд от Христоматия за 2, 3 и 4 клас за ДМШ или Дотцауер – 1-ва тетрадка; две пиеси по избор на кандидата от Христоматия за 2, 3 и 4 клас.

Контрабас: изпит само по солфеж

Флейта:

Гама по избор, един етюд и пиеса.

Обой, кларинет, фагот, саксофон, валдхорна, тромпет, цугтромбон – изпит само по солфеж

Ударни инструменти: кандидатите полагат изпит по ксилофон и малък барабан: гама по избор; пиеса за ксилофон с акомпанимент на пиано от Д.Палиев, Моцарт, Л.Делиб и др.; два етюда за малък барабан – единият в неравноделен размер от Д.Палиев.

Акордеон: една гама в две октави в право движение с къси и дълги арпежи в основен вид; етюд по избор; една пиеса от български автор или в народен дух /може хоро в неравноделен размер/.

Класическа китара: една гама до два знака, един етюд от Карули, Каркаси и др.; две леки пиеси по избор на кандидата от Сор, Карули, Каркаси.

Арфа: един етюд от Кастнер, Бокса, Ердели и др. от същата трудност; две леки пиеси по избор на кандидата с различен характер от Телеман, Корели, Рамо, Рение, Гранжани, Хаселман и др.

Кавал, Гайда, Гъдулка, Тамбура: - изпит по солфеж.

Народно пеене: изпълнение на три песни в различни размери по избор на кандидата.

Изисквания за устен изпит по солфеж за V клас:

- изпяване и транспониране на заучена песен по зададено тоническо тризвучие;
- слуховоподражателно възпроизвеждане на едногласни фрази, хармонични интервали и главни тризвучия – диатоника;
- отгатване с тонови имена на единични тонове, фрази, хармонични интервали в до мажор или ла минор (натурален, хармоничен и мелодичен вид);

II. Приемни изпити за професия музикант-инструменталист, музикант-вокалист и актьор, след VII клас:

Кандидатите за професия музикант-инструменталист полагат следните приемни изпити:

A. Изпит по специалността;

B. Изпит по солфеж.

Изисквания за изпита по специалността:

Пиано – два етюда по избор от Черни, оп.299, III и IV тетрадка и оп. 740 или Крамер. Тригласна инвенция или главна част от сюита от Бах; I част от класическа соната от Хайдн, Моцарт или Бетховен (със средна трудност) и пиеса по избор.

Цигулка – една гама по избор от сол, ла, си бемол, до и ре в три октави, в единични тонове, мажор, мелодичен и хармоничен минор; разложени квинтакорд, сектакорд и квартсектакорд, доминантов и умален септакорд, построени върху основния тон на гамата. Един етюд по избор от трудността на Кройцер, Мацас I или II тетрадка, Донт, оп.37, или Фиорило. Една пиеса или две части от соната (бавна и бърза) на Корели, Хендел, Хайдн, Моцарт, Данкла или друг автор; I или II и III част от концерт измежду Нардини, Лъоклер, Щамиц, Виоти № 20 и 23, Роде №№ 6, 7 и 8, Тартини – ре минор, Вивалди – сол минор, ми мажор, ла мажор, Бах – ла минор, Хайдн, Моцарт и други със същата трудност.

Виола – гами до, ре, ми бемол в три октави, с тризвучия и сектакорди; един етюд от Мацас I тетрадка или друг с подобна трудност; пиеса по избор от трудността на Ж.Ф.Рамо – Гавот, М.Регер – Романс, Фиоко – АLEGRO; една част концертино – О.Ридинг, оп. 25 сол мажор, Телеман – каонцерт II част, или други от същата трудност. Кандидатите могат да се явят на изпит по виола, като изпълнят програмата за приемен изпит по цигулка.

Виолончело – една гама в три октави, мажор и минор с T5 и D7; един етюд от Дотцауер – I или II тетрадка; Сонатина – I част от Бревал – до мажор, Ромберг – си бемол мажор; Голтерман – Концерт № 4 – I част или Нелк – Концертино; една пиеса от Христоматия за 5 – 7 клас на ДМШ от трудността на Бетовен – Контраданс или Чайковски – Неаполитански танц.

Контрабас – гама ре мажор в една октава или ми и сол мажор в две октави с T5 и D7; един етюд от трудността на Т.Тошев, Храбе, Раков, Гедике и др., една пиеса от Христоматия за контрабас, Сборник класически пиеси за контрабас /ред.Хоменко/ и др. от същата трудност; предкласическа соната – бавна и бърза част или концертино.

Арфа – един етюд, предкласическа пиеса и една пиеса по избор на кандидата.

Класическа китара – една гама до 4 знака, мажор и минор (хармоничен и мелодичен), в две октави с тризвучия; един етюд от трудността на Каркаси, Карули, Сор, Джулиани, Прауер и др.; полифонична пиеса; две пиеси по избор на кандидата.

Духови инструменти – една от посочените гами: до мажор, ла минор, сол мажор, ми минор, фа мажор, ре минор, ре мажор, си минор, си бемол мажор, сол минор, ла мажор, фа диес минор, до минор, с разложени акорди, доминантов и умален септакорд с обръщение; два етюда и една пиеса.

Саксофон – една от посочените гами до два знака: до мажор, ла минор, сол мажор, ми минор, фа мажор, ре минор, ре мажор, си минор, с разложени акорди, доминантов и умален септакорд с обръщения; два етюда по избор от Л. Нихауз и една жанрова пиеса /джаз-стандарт, джаз и поп теми, евъргрийни/.

Ударни инструменти – кандидатите полагат изпит по ксилофон, малък барабан и тимпани. По ксилофон изпълняват: гама по избор; пиеса за ксилофон с акомпанимент на пиано; за малък барабан - два етюда с акомпанимент на пиано, единият в неравноделен размер от трудността на „Събуждане“, „Дайчово“, „Лудо-младо“, „Триумф“ от Д. Палиев; за два тимпана – един етюд по избор.

Акордеон – гами до 2 знака, мажорни и минорни, в право движение, къси и дълги арпежи в основен; един етюд от школите за напреднали от Л. Панайотов – № 3, 4, 18, 21, 64; Хр. Радоев – № 91,95,101,104,105 и др. от същата трудност; двугласна fuga или инвенция от Бах или полифонична пиеса; една пиеса и едно хоро в неравноделен размер.

Гайда и кавал – една безмензурна мелодия; по една пиеса в размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8; една народна песен, която да се пее и свири от различни тонове; възпроизвеждане чрез инструмента на музикална фраза, зададена от комисията; разпознаване на различни размери.

Гъдулка - една безмензурна мелодия; по една пиеса в размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8; една народна песен, която да се пее и свири от различни тонове; възпроизвеждане чрез инструмента на музикална фраза, зададена от комисията; разпознаване на различни размери.

Тамбура – по една пиеса в размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8 (едната по възможност „Дидината“ из сб. „Пиеси за тамбура със съпровод на пиано“ – Т. Прашанов); една народна песен, която да се свири и пее от кандидата от различни тонове; свирене на мажорни и минорни акорди; възпроизвеждане чрез инструмента на музикална фраза, зададена от комисията; разпознаване на различни размери.

Изисквания за устен изпит по солфеж за специалностите пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, духови и ударни инструменти и аккордеон:

- подражателно възпроизвеждане на мелодична фраза, хармонични интервали и акорди – диатоника и хроматика;
- отгатване на единични тонове, фрази, хармонични интервали, главни тризвучия и обръщанията им в тоналности до два знака в мажор, натурален, хармоничен и мелодичен минор;
- транспониране на мелодична фраза с тонови имена в тоналности до два знака;
- солфежиране от пръв поглед на един солфеж в мажор или минор – диатоника до два знака.

Изисквания за устен изпит по солфеж за специалностите гайда, кавал, гъдулка и тамбура:

- транспониране на заучена народна песен от зададен тон;
- отгатване на мажорни и минорни тризвучия;
- подражателно възпроизвеждане на хармонични интервали и акорди;
- възпроизвеждане на музикални фрази в различни размери и отгатване на размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8, 11/16;
- отгатване на тонове в до мажор и ла минор;
- солфежиране от пръв поглед на един музикален откъс в равноделен размер в тоналност до 1 знак и един откъс в неравноделен размер в до мажор и ла минор, определени чрез жребий.

Кандидатите за професия музикант-вокалист полагат следните приемни изпити след VII клас:

- А. Изпит по специалността;**
- Б. Устен изпит по солфеж.**

Изисквания за изпита по специалност народно пеене – за VIII клас:

- разпяване с подготвена от кандидата бърза песен;
- възпроизвеждане чрез изпяване на музикална фраза, зададена от комисията;
- изпяване на три хороводни и една безмензурна песен с рецитация.

Забележка: Текстове на песните се представят на изпитната комисия.

Изисквания за изпита по специалност класическо пеене – за VIII клас:

Изпит по специалността: разпяване за проверка на гласовите данни, изпълнение на един вокализ - Конконе, Абт, Лютген, на една песен или лека ария, рецитация на басня или стихотворение;

Изисквания за изпита по специалност поп и джаз пеене – за VIII клас:

Изпит по специалността: разпяване за проверка на гласовите данни, изпълнение на три песни, от които една от български композитор: Могат да бъдат изпълнени и арии от мюзикъл или песни със стилова насоченост „джаз”, рецитация на басня или стихотворение.

Изисквания за устен изпит по солфеж за VIII клас за специалност народно пеене:

транспониране на заучена народна песен от зададен тон; отгатване на мажорни и минорни тризвучия; подражателно възпроизвеждане на хармонични интервали и акорди; възпроизвеждане на музикални фрази в различни размери и отгатване на размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8, 11/16; отгатване на тонове в до мажор и ла минор; солфежиране от пръв поглед на един музикален откъс в равноделен размер в тоналност до 1 знак и един откъс в неравноделен размер в до мажор и ла минор, определени чрез жребий.

Изисквания за устен изпит по солфеж за VIII клас за специалностите класическо пеене и поп и джаз пеене:

изпяване и транспониране на песен от зададен Т5, Т6, Т6/4; подражателно възпроизвеждане на фрази, хармонични интервали и акорди; отгатване на единични тонове, фрази, хармонични интервали, главни тризвучия и обръщенията им в тоналностите до мажор и ла минор; изпяване от пръв поглед на един солфеж в мажор или минор – диатоника в тоналности до 1 знак;

Забележка:

Кандидатите, които се явяват на приемни изпити за V и VIII клас, задължително изпълняват материала по музикален инструмент и пеене наизуст, с изключение за кандидатите по специалност ударни инструменти, които могат да ползват нотен текст за мембранните инструменти.

В случаите когато е необходим корепетитор, той се осигурява от съответното училище. Използване на друг музикален съпровод не се допуска.

III. Приеман изпит за професия актьор:

А/специалност драматичен театър и специалност куклен театър:

Проверка на артистичните, пластичните и музикални умения на кандидата:

- изпълнение на предварително подготвена басня, драматичен или комичен монолог;
- изпълнение на една предварително подготвена песен;
- изпълнение на поставена от комисията пластична задача.

Б/специалност пантомима:

Проверка на координация и ритмично чувство, танцовални заложи, пластичност и акробатически способности на кандидата:

- изпълнение на два пантомимически етюда /като основа да послужи текст от басня или приказка/; времетраене до 2 минути
- изпълнение на два танца в различни стилове /класически, характерни, модерни, спортни и т. н./; времетраене до 2 минути.

Забележка: *Кандидатите могат да ползват за съпровод корепетитор, осигурен от съответното училище, или звукозапис на CD избран от кандидата. Кандидатите се явяват в удобно игрално облекло. При нужда комисията поставя допълнителна сценична задача.*

УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ПО ТАНЦОВО ИЗКУСТВО
В УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВА

I. ПРИЕМЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „КЛАСИЧЕСКИ ТАНЦ” И „БЪЛГАРСКИ ТАНЦИ” ЗА ПОСТЪПВАНЕ В I КЛАС

A. Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло и други);
- проверка на физическите качества, съобразно специфичните изисквания в танца (шаг, гъвкавост, отскок, падьом, отвореност на краката).

B. Втори етап:

- проверка на танцувалните и артистичните качества, музикалността и ритмичността чрез изпълнение на импровизация по съответния вид музика – класическа или фолклорна, посочена от комисията.

II. ПРИЕМЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ КЛАСИЧЕСКИ ТАНЦ, БЪЛГАРСКИ ТАНЦИ И МОДЕРЕН ТАНЦ ЗА ПОСТЪПВАНЕ В V КЛАС

A. Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцово изкуство (фигура, пропорции, тегло и други);
- проверка на физическите качества, съобразно специфичните изисквания в танца (шаг, гъвкавост, отскок, падьом, отвореност на краката).

B. Втори етап:

- оценяване на танцувалните и артистичните качества, музикалността и ритмичността чрез отмерване на тактове с различни размери и чрез изпълнение на импровизация по съответния вид музика – класическа, фолклорна или модерна, посочена от комисията, съобразно специалността;
- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта, съобразно специалността.

III. ПРИЕМЕН ИЗПИТ ЗА ПРОФЕСИЯ БАЛЕТИСТ И ПРОФЕСИЯ ТАНЦЬОР СЛЕД VII КЛАС

A. Приемени изпити за професия балетист, специалност класически танц:

Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло, шаг, гъвкавост, падьом, отвореност на краката, отскок).

Втори етап:

- проверка на артистичните и танцувални качества, ритмичност, техника, умение и подготовка на кандидатите чрез класически екзерсис, проведен от учител по време на изпита, включващ станка, среда, алегро, а за момичетата и палци, базирани върху материал от учебната програма за VII клас - 3-та професионална балетна година, утвърдена от министъра на културата.

Б. Приеман изпит за професия танцьор, специалност български танци:

Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло, шаг, гъвкавост, падьом, отвореност на краката, отскок).

Втори етап:

- изпълнение на основни характерни танцови движения от различните етнографски области или кратки комбинации по избор на кандидата;
- проверка на музикалността и ритмичността чрез отмерване на тактове в различни размери 2/4,5/8, 7/8, 8/8,9/8,11/16,12/16,13/16,15/16;
- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта;
- демонстриране на популярни български хора – „Дунавско хоро“, „Еленино хоро“, „Самоковско хоро“, „Пайдушко хоро“, „Дайчово хоро“, „Ганкино хоро“, „Арап“, както и надиграване на ръченица.

В. Приеман изпит за професия танцьор, специалност модерен танц:

Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло, шаг, гъвкавост, падьом, отвореност на краката, отскок);

Втори етап:

- изпълнение на зададени задачи от комисията, самостоятелно и по групи, за проверка на двигателните, танцувалните и артистичните способности, оригиналност и ритмичност:
- повтаряне на ритмическо упражнение, зададено от изпитващия;
- ход в пространството по зададени от корепетитора ритъм и темпо;
- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта:
- кратка комбинация на земя;
- кратка комбинация със скокове;
- кратка комбинация с елементи от Адажио и въртения;
- кратка танцова импровизация по зададена от комисията музика.

Забележка: Всички приемни и приравнителни изпити за професиите балетист, специалност класически танц и професия танцьор, специалност български танци и специалност модерен танц, се провеждат с корепетитор и музикални записи, осигурени от съответното училище. Използване на друг музикален съпровод не се допуска. Кандидатите се явяват с игрално облекло, определено от съответното училище.

УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ЗА ПРИЕМ В ПЪРВИ И ПЕТИ КЛАС
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО И В ОСМИ КЛАС ЗА
ПРОФЕСИИТЕ ХУДОЖНИК – ИЗЯЩНИ ИЗКУСТВА, ХУДОЖНИК – ПРИЛОЖНИ
ИЗКУСТВА, ДИЗАЙНЕР, ФОТОГРАФ, ПОЛИГРАФИСТ, БИБЛИОТЕКАР,
КОМПЮТЪРЕН АНИМАТОР, КОМПЮТЪРЕН ГРАФИК, ГРАФИЧЕН ДИЗАЙНЕР,
ЛЮТИЕР И КАМЕНОДЕЛЕЦ В УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВАТА**

1. Изпит по рисуване за прием в I клас за специалност изобразително изкуство - фигурална композиция с най-малко три човешки фигури по зададена тема. Провежда се за специалност изобразително изкуство в училищата, в които има прием от I клас. Изпитната тема се определя в деня на изпита чрез жребий, измежду предварително подготвени от комисия и запечатани в плик теми, утвърдени от директора на училището. Изпълнение с цветен материал по избор на кандидата – акварел, цветни моливи, флумастери, темпера или пастел. Размер на рисувателния лист – 25/35 см. Продължителност – 2 учебни часа.

2. Изпит по рисуване за прием в V клас за специалност изобразително изкуство - фигурална композиция по зададена тема с най-малко три човешки фигури. Провежда се за специалност изобразително изкуство в училищата, в които има прием от V клас. Изпитната тема се определя в деня на изпита чрез жребий, измежду предварително подготвени от комисия и запечатани в плик теми, утвърдени от директора на училището. Изпълнение с цветен материал по избор на кандидата – акварел, темпера или пастел. Размер на рисувателния лист – 25/35 см. Продължителност – 4 учебни часа.

3. Изпит по рисуване за прием в VIII клас – за всички специалности от професиите художник – изящни изкуства, дизайнер, художник – приложни изкуства, фотограф, компютърен аниматор, компютърен график, графичен дизайнер, лютиер и каменоделец - рисуване на група от три обемни тела по натура пред едноцветен фон. Изпълнение с черен материал – молив, въглен, креда по избор на кандидата. Размер на рисувателния лист - 35/50 см. Продължителност – 6 учебни часа.

4. Изпит по музика за прием в VIII клас. Провежда се за професия лютиер. Изпитът се състои в проверка на музикалния слух, която включва:

- изпяване на малък музикален откъс от песен по избор на кандидата;
- възпроизвеждане на малки мелодични построения и кратки музикални фрази, зададени от комисията;
- възпроизвеждане на метро-ритмични фигури, зададени от комисията.

5. Изпит по български език и литература за прием в VIII клас. Провежда се за професия полиграфист и за професия библиотекар и включва проверка на уменията за редактиране на непознат текст. Продължителност - 4 астрономически часа.

Забележка: *Всички изпитни теми и задачи се определят от комисии, определени със заповед на директора на съответното училище.*

Директорът на съответното училище определя със заповед датите и конкретните процедури за провеждане на всеки изпит.

Приемни изпити се провеждат само по професии и специалности, по които има утвърден държавен план-прием за съответното училище.

Всички приемни изпити са анонимни, с изключение на изпита по музика.

Листовете се осигуряват от съответното училище.

Един учебен час е с продължителност 45 мин.

Приложения по т. 1, 2 и 3

ИЗИСКВАНИЯ И КРИТЕРИИ за изпит по рисуване за прием в I клас Фигурална композиция по зададена тема

1. Изисквания към представянето на темата и човешките фигури.

Композиционно изграждане във формат 25/35 см, като се включват най-малкото три човешки фигури, които да са цели и големи, добре разположени в листа.

2. Хармонично съчетаване на цветовете.

Умение за използване на топли и студени цветове. Целият лист да е запълнен с цветен материал.

ИЗИСКВАНИЯ И КРИТЕРИИ

за изпит по рисуване за прием в V клас - фигурална композиция по зададена тема

1. Изисквания към представянето на темата и човешките фигури.

Композиционно изграждане във формат 25/35 см. с най-малко три човешки фигури. Пропорциониране на човешките фигури. Персонажите да си взаимодействат, да са раздвижени и в различни позиции. Спазване на конструкцията и конструктивните промени на формите в пространството.

2. Хармонично съчетаване на цветовете. Точност на рисунката.

Умение за използване на топли и студени цветове. Изцяло запълнен лист със съответния цветен материал. Цветови усет, ярък колорит.

ИЗИСКВАНИЯ И КРИТЕРИИ

за оценяване на изпит за проверка на способностите – изпит по рисуване за прием

в VIII клас

1. ПОМЕСТВАНЕ (КОМПОЗИРАНЕ)

Предметите да са разположени хармонично в листа. Да не се допуска „рязане“ на даден предмет от постановката. Да не се струпват в ъгъла или да се поместват в края на листа. Да не са прекалено дребни. Добре разположените предмети, създават чувство за равновесие в композицията и илюзия за пространство и въздух в нея.

2. ПРОПОРЦИИ (СЪОТНОШЕНИЯ)

Пропорциите в предметите, както и между тях, трябва да отговарят на реалната постановка. Съотношението между височината и ширината на предметите изразяват тяхната индивидуална характеристика.

3. КОНСТРУКЦИЯ

Предметите и другите елементи в постановката да са нарисувани без деформации и по законите на линейната перспектива. Да бъдат спазени пространствените отношения и мащаби – отпред, отзад, горе, долу. Ясно да личи равнината (плоскостта), върху която са разположени. Ръбестите и другите предмети да са правилно ориентирани спрямо хоризонта и с ясни перспективни съкращения. Елипсите при цилиндричните и облите тела да са нарисувани вярно спрямо равнината и хоризонта. Да се различава преден, среден и заден план. Вертикалните линии да са абсолютно точни.

4. СВЕТЛОСЕНЪЧНО ИЗГРАЖДАНЕ

Кандидатът трябва да познава и използва елементите на светлосянката: светлина, полутон, колонна сянка, рефлекс и хвърлена сянка. Чрез тях той изгражда илюзията за обем и пространство в постановката. Правилното степенуване е необходимо да предаде богатство от полутонове, както и контраст между светлина и сянка.

5. МАТЕРИАЛНОСТ, АКЦЕНТИ

Кандидатът има възможност да използва черни графични материали (моливи с различна мекота, въглен, креда), за да изобрази локалната стойност на предметите от постановката, разликата в материите, текстурите (повърхностите) на предметите. Правилно е най-тъмните места в постановката (хвърлени сенки, тъмни отвори на предмети) да са открояват. Тези графични акценти придават на етюда контраст, графична свежест и визуална убедителност.

ИЗПИТИ ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ЗА ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСТВОТА И/ИЛИ ЗА ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ДРУГ ВИД СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПОДГОТОВКА, ПРОФЕСИЯ, СПЕЦИАЛНОСТ

Ученици успешно завършили I, II, III, V, VI, VIII, IX или X клас полагат изпит/изпити за проверка на способностите по реда на чл.6 от Наредба № 2 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата по учебни предмети и учебни програми за съответния клас, определени от директора на съответното училище.

**ОРГАНИЗАЦИЯ И ГРАФИК НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПРИЕМАНЕ НА ДЕЦА И
УЧЕНИЦИ ЗА УЧЕБНАТА 2023-2024 Г., СЪГЛАСНО ЧЛ.4, АЛ.3 ОТ НАРЕДБА № 2
ОТ 12.08.2016 Г. И ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ЗАПОВЕД №РД-09-175 ОТ 16.02.2023 Г. НА
МИНИСТЪРА НА КУЛТУРАТА**

№	вид дейност	срок			
		ПГ	I клас	V клас	VIII клас
1.	Обявяване на интернет страницата на училището и на достъпно място в сградата му информация с прогнозно разпределение на местата за прием по специалности или група специалности	в срок до 5 работни дни от датата на утвърждаване на държавния план-прием от министъра на културата.	в срок до 5 работни дни от датата на утвърждаване на държавния план-прием от министъра на културата.	в срок до 5 работни дни от датата на утвърждаване на държавния план-прием от министъра на културата.	в срок до 5 работни дни от датата на утвърждаване на държавния план-прием от министъра на културата.
2.	Подаване на документи по чл.10 за постъпване в ПГ, I, V и VIII клас	от 27.03.2023 г., по график на директора, в срок не по-кратък от 5 работни дни в периода, определен от училището	от 27.03.2023 г., по график на директора, в срок не по-кратък от 5 работни дни в периода, определен от училището	от 26.05.2023 г. по график на директора, в срок не по-кратък от 5 работни дни в периода, определен от училището	от 15.06 2023 г. по график на директора, в срок не по-кратък от 5 работни дни в периода, определен от училището
3.	Провеждане на изпит/и за проверка на способностите	11.04 - 29.04.2023 г. по график на училището.	11.04 - 29.04.2023 г. по график на училището.	12.06 - 05.07.2023 г. по график на училището.	25.06 - 15.07.2023 г. по график на училището.
4.	Обявяване на списъка с резултатите на кандидатите от всеки положен изпит, подредени по реда на входящия номер, без да се обявяват техните именана, на интернет страницата на училището и на достъпно място в сградата му.	след приключване работата на комисиите за оценяване	след приключване работата на комисиите за оценяване	след приключване работата на комисиите за оценяване	след приключване работата на комисиите за оценяване

5.	Утвърждаване със заповед списъка на класираните и приетите ученици. Обявяване на интернет страницата и на достъпно място в сградата му.	в срок до 3 работни дни след извършване на класирането.	в срок до 3 работни дни след извършване на класирането.	в срок до 3 работни дни след извършване на класирането.	в срок до 3 работни дни след извършване на класирането.
6.	Записване на приетите ученици	в срок до 5 работни дни от деня на обявяване на утвърдения списък на приетите ученици.	в срок до 5 работни дни от деня на обявяване на утвърдения списък на приетите ученици.	в срок до 5 работни дни от деня на обявяване на утвърдения списък на приетите ученици.	в срок до 5 работни дни от деня на обявяване на утвърдения списък на приетите ученици.
7.	Стартиране на процедура за попълване на свободни места с кандидати, следващи по успех в низходящ ред.	в срок от 1 ден след изтичане срока за записване на приетите ученици.	в срок от 1 ден след изтичане срока за записване на приетите ученици.	в срок от 1 ден след изтичане срока за записване на приетите ученици.	в срок от 1 ден след изтичане срока за записване на приетите ученици.
8.	Обявяване на незаети места по реда на чл.16, ал.5.	в срок 1 ден след изтичане на срока за записване на приетите ученици.	в в срок 1 ден след изтичане на срока за записване на приетите ученици.	в срок 1 ден след изтичане на срока за записване на приетите ученици.	в срок 1 ден след изтичане на срока за записване на приетите ученици.
9.	Обявяване на незаети места по реда на чл.16, ал.8 за пренасочване на кандидатите, които не са приети по посочените от тях желания.	по график, утвърден от директора на училището.	по график, утвърден от директора на училището.	по график, утвърден от директора на училището.	по график, утвърден от директора на училището.
10.	Подаване на заявления за участие в класиране по нови желания по чл.16, ал.8.	по график, утвърден от директора на училището.	по график, утвърден от директора на училището.	по график, утвърден от директора на училището.	по график, утвърден от директора на училището.
11.	Класиране на кандидатите по чл.16,ал.8.	по график, утвърден от директора на училището.	по график, утвърден от директора на училището.	по график, утвърден от директора на училището.	по график, утвърден от директора на училището.

12.	Подаване на заявления за участие в изпити на основание на чл.16, ал.9 за попълване на незаети места.	по график на училището, най-малко 5 работни дни преди провеждане на изпита/изпитите.	по график на училището, най-малко 5 работни дни преди провеждане на изпита/изпитите.	по график на училището, най-малко 5 работни дни преди провеждане на изпита/изпитите.	по график на училището, най-малко 5 работни дни преди провеждане на изпита/изпитите.
13.	Провеждане на изпит/и за провепка на способностите за кандидати по чл.16, ал.9.	по график на училището, но не по-късно от 5 септември.	по график на училището, но не по-късно от 5 септември.	по график на училището, но не по-късно от 5 септември.	по график на училището, но не по-късно от 5 септември.
14.	Утвърждаване списъка на приетите кандидати по чл.16, ал. 8 и ал.9.	в срок до 3 работни дни след извършване на класирането, но не по-късно от 5 септември	в срок до 3 работни дни след извършване на класирането, но не по-късно от 5 септември	в срок до 3 работни дни след извършване на класирането, но не по-късно от 5 септември	в срок до 3 работни дни след извършване на класирането, но не по-късно от 5 септември
15.	Обявяване на свободните и освободени места за преместване на ученици в училищата по изкуствата, по чл.6, ал. 4.	до 30.06.2023 г.	до 30.06.2023 г.	до 30.06.2023 г.	до 30.06.2023 г.
16.	Подаване на заявления за участие в изпити за преместване на ученици по чл. 6, ал.4.	по график на училището, най-малко 5 работни дни преди провеждане на изпита/изпитите	по график на училището, най-малко 5 работни дни преди провеждане на изпита/изпитите	по график на училището, най-малко 5 работни дни преди провеждане на изпита/изпитите	по график на училището, най-малко 5 работни дни преди провеждане на изпита/изпитите
17.	Провеждане на изпити по чл.6, ал. 1,2 и 3.	по график утвърден от директора на училището, но не по-късно от 5 септември.	по график утвърден от директора на училището, но не по-късно от 5 септември.	по график утвърден от директора на училището, но не по-късно от 5 септември.	по график утвърден от директора на училището, но не по-късно от 5 септември.

18.	Изпращане на информация в Министерството на културата за изпълнението на държавния план-прием и на мотивирани предложения за утвърждаване на групи или паралелки, за които кандидатите са под норматива за минимален брой ученици или под определение държавен план-прием.	в срок от 10 дни след приключване на изпитите и не по-късно от 10 септември.	в срок от 10 дни след приключване на изпитите и не по-късно от 10 септември.	в срок от 10 дни след приключване на изпитите и не по-късно от 10 септември.	в срок от 10 дни след приключване на изпитите и не по-късно от 10 септември.
-----	--	--	--	--	--

НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

В сила от 01.01.2004 г.

Приета с ПМС № 298 от 17.12.2003 г.

Обн. ДВ. бр.111 от 2003г., изм. ДВ. бр.51 и бр.89 от 2005г., изм. ДВ. бр.14 и бр. 37 от 2006г., изм. ДВ. бр.79 от 2009г., изм. ДВ. бр.107 от 2011г., изм. ДВ. бр.48 и бр. 62 от 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.36 от 2014г., изм. ДВ. бр.28 от 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.22 от 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.55 от 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.36 от 2019г., изм. ДВ. бр.30 от 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 2022г.

Раздел I.

Общи положения

Чл. 1. С наредбата се определят условията и редът за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

Чл. 2. Закрилата на децата с изявени дарби е система от мерки за гарантиране развитието на дарбите на децата, която им осигурява финансово подпомагане и възможности за изява.

Чл. 3. Право на закрила по наредбата има всяко дете с изявени дарби в областта на науката, изкуството или спорта.

Чл. 4. Закрилата по наредбата се предоставя с цел:

1. насърчаване на творческите заложби и потребности на децата;
2. осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата;
3. финансово подпомагане и стимулиране чрез стипендии и специализирани образователни програми.

Чл. 5. Закрилата по наредбата се осъществява от:

1. министъра на културата, министъра на образованието и науката и министъра на младежта и спорта;
2. кметовете на общини;
3. председателя на Държавната агенция за закрила на детето и администрацията, която го подпомага при осъществяване на неговите правомощия;
4. дирекциите „Социално подпомагане“ на Агенцията за социално подпомагане.

Чл. 6. Председателят на Държавната агенция за закрила на детето създава и поддържа информационна система за децата, които се нуждаят от закрила.

Чл. 7. Дирекциите „Социално подпомагане“ на Агенцията за социално подпомагане осъществяват дейност по проучване на индивидуалните възможности и интереси на децата с изявени дарби и насочването им към подходящи учебни заведения, както и насочването им към подходящи форми за ангажиране на свободното им време.

Раздел

Мерки за закрила на деца с изявени дарби

II.

Чл. 8. Мерките за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби са:

1. подпомагане за обучение в курсове по изкуства, наука и спорт;
2. подпомагане за участие в пленери, обучителни и тренировъчни лагери;
3. подпомагане за участие в национални и международни конкурси, олимпиади и състезания.

Чл. 9. Мерките за осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата са:

1. проучване на индивидуалните възможности и интереси на децата с изяви дарби и насочването им към подходящи учебни заведения и към подходящи форми за ангажиране на свободното им време;
2. подпомагане за участие в подготвителни курсове и/или индивидуална подготовка;
3. освобождаване от заплащане на такса за участие в приемни изпити в спортни училища и в училища по изкуствата.

Чл. 10. Стипендии за стимулиране на деца с изяви дарби се отпускат на ученици от VIII до XII клас, класирани до навършване на 18-годишна възраст на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание, включени в програмата по чл. 11.

Чл. 11. (1) Министърът на културата след съгласуване с министъра на образованието и науката и с министъра на младежта и спорта всяка година до 31 януари внася в Министерския съвет Програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни, общински и частни училища за текущата календарна година. Програмата включва националните и международните конкурси, олимпиади и състезания, за които се прилагат мерки за закрила по наредбата чрез еднократно финансово подпомагане и стипендии, обособени в следните раздели:

1. раздел I - мерки за закрила на деца с изяви дарби, предложени от министъра на културата;
2. раздел II - мерки за закрила на деца с изяви дарби, предложени от министъра на образованието и науката;
3. раздел III - мерки за закрила на деца с изяви дарби, предложени от министъра на младежта и спорта.
4. (отм. - ДВ, бр. 22 от 2017 г., в сила от 14.03.2017 г.)

(2) Министерският съвет приема с постановление програмата по ал. 1. Програмата може да се актуализира чрез вътрешно преразпределение на мерки и средства след 31 октомври на съответната година въз основа на постъпило предложение от министрите по ал. 1.

(3) Министерството на културата координирано с Министерството на образованието и науката, Министерството на младежта и спорта и Националното сдружение на общините в Република България ежегодно в сроковете за изготвяне на проекта на държавен бюджет за следващата година представя в Министерството на финансите обобщено предложение за финансиране на програмата по ал. 1.

(4) Предвидените с програмата средства за изпълнение на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни, общински и частни училища се предоставят по бюджетите на Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Министерството на младежта и спорта и на общините с постановление на Министерския съвет по предложение на:

1. министъра на културата - за мерките по раздел I, съгласно ал. 1, т. 1;
2. министъра на образованието и науката - за мерките по раздел II, съгласно ал. 1, т. 2;
3. министъра на младежта и спорта - за мерките по раздел III, съгласно ал. 1, т. 3.
4. (отм. - ДВ, бр. 22 от 2017 г., в сила от 14.03.2017 г.)

(5) Кметовете на общини подават мотивирано искане до съответния министър по ал. 4 с приложена справка съгласно приложение № 1. Справката се подава в срок от 15 дни след края на всяко тримесечие. За последното тримесечие на годината справките се подават до 15 януари на следващата година.

(6) Исканията по ал. 5 се обобщават от съответния министър по ал. 4, като тези от тях, които не отговарят на обхвата на мерките по програмата по ал. 1, не се предлагат за финансиране, за което се уведомява съответният орган за закрила.

Чл. 12. (1) Кметовете на общини правят предложение до дирекциите „Социално подпомагане“ на Агенцията за социално подпомагане за включване в общинската програма по чл. 3, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето на мерки за осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по

изкуствата и на мерки за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби.

(2) Общинската програма по ал. 1 се приема с решение на общинския съвет и включва мерките от програмата по чл. 11, ал. 1 и мерки, предложени от училища и други юридически лица, осъществяващи дейности на територията на общината. Програмата задължително се публикува на интернет страницата на съответната община.

(3) Програмата по ал. 2 се приема до месец април на текущата година.

(4) Мерките за закрила на деца с изявени дарби, приети с общинската програма по ал. 1, извън мерките по програмата по чл. 11, ал. 1, се финансират от собствени приходи на общините по ред, определен от общинския съвет.

Раздел

III.

Условия и ред за предоставяне на закрила на деца с изявени дарби

Чл. 13. (1) Закрилата на деца с изявени дарби се предоставя по искане на:

1. детето;

2. родител, настойник/попечител или лице, полагащо грижи за детето.

(2) Искането се попълва по образец съгласно приложение № 2 и задължително се мотивира.

(3) Закрилата на деца с изявени дарби със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания се предоставя при условията и по реда на този раздел.

Чл. 14. Мерките по чл. 8 се изпълняват от министъра на културата, министъра на образованието и науката, министъра на младежта и спорта или от кмета на съответната община чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане в размер до 195 лв. на ученик от държавно, общинско и частно училище, който е класиран за съответната календарна година по мярка от програмата по чл. 11, ал. 1:

1. индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството и науката или на място, свързано с получаване на златен, сребърен или бронзов медал от международна олимпиада, международен конкурс или състезание в областта на науката;

2. в индивидуален спорт на първо, второ или трето място на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство, балканско първенство или индивидуално, на първо място на финали на държавно индивидуално първенство или ученически игри;

3. спечелил индивидуална награда в колективните спортове на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство или балканско първенство;

4. спечелил индивидуална награда в колективните спортове от отбор, класиран на първо, второ или трето място на финали на държавно първенство или на финали на ученически игри.

(2) Резултатът от класирането в областта на спорта се удостоверява с протокол от състезание, предоставен от съответната българска спортна федерация.

(3) Финансово подпомагане по ал. 1 се отпуска само за мерки, включени в програмата по чл. 11, ал. 1.

(4) Финансово подпомагане за мярка по чл. 8, избрана от детето, се отпуска еднократно за всяка календарна година.

Чл. 14а (1) За осъществяване на мерките по чл. 8 се подава искането по образец съгласно приложение № 2:

1. за ученик от държавно училище към Министерството на културата - до министъра на културата;

2. за ученик от държавно училище към Министерството на образованието и науката - до министъра на образованието и науката;

3. (отм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.)

4. за ученик от държавно училище към Министерството на младежта и спорта - до министъра на младежта и спорта;

5. за ученик от общинско училище - до кмета на съответната община, на територията на която е училището;
6. за ученик от частно училище - до съответния министър, предложил мярката, по която е класиран ученикът.

(2) Към искането по ал. 1 се прилагат:

1. (отм. - ДВ, бр. 55 от 2018 г., в сила от 03.07.2018 г.)
2. документ, потвърждаващ участието на ученика в курс, пленер, обучителен и тренировъчен лагер, в национален и международен конкурс, олимпиада и състезание;
3. (отм. - ДВ, бр. 55 от 2018 г., в сила от 03.07.2018 г.)
4. документи, удостоверяващи класиране на детето по чл. 14, ал. 1, включително за получаване на златен, сребърен или бронзов медал;
5. справка от организаторите за вида и стойността на дейностите, свързани с изпълнението на мерките по чл. 8.

(3) Органите по закрила по ал. 1 установяват по служебен път информацията, че детето е ученик в съответния клас.

Чл. 15. (1) Мерките по чл. 9, т. 1 се осъществяват чрез предоставяне на писмена информация от дирекциите „Социално подпомагане“ на Агенцията за социално подпомагане и/или от Министерството на културата и Министерството на младежта и спорта въз основа на подадено искане по чл. 13, ал. 2.

(2) Мерките по чл. 9, т. 2 се осъществяват чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане на дете с изявени дарби в размер до 65 лв.

(3) Финансово подпомагане по ал. 2 се предоставя само за мерки, включени в общинската програма по чл. 12.

(4) За осъществяване на мерките по чл. 9, т. 2 се представят следните документи:

1. искане за предоставяне на закрила съгласно чл. 13, ал. 2;
2. копие от удостоверение за раждане или лична карта на детето;
3. препоръка, покана или служебна бележка за включване в курс за обучение и/или индивидуална подготовка;
4. документ, удостоверяващ, че детето е класирано на първо, второ или трето място на конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството или спорта на общинско, регионално, национално или международно равнище в съответната календарна година;
5. справка от организаторите за вида и стойността на дейностите по чл. 9, т. 2.

(5) От заплащане на такса за участие в приемни изпити в спортни училища и в училища по изкуствата се освобождават деца, класирани на първо, второ или трето място на конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството или спорта на регионално, национално или международно равнище в съответната календарна година, въз основа на подадено искане по чл. 13, ал. 2 и документ, удостоверяващ това обстоятелство.

Чл. 16. (1) Стипендия за стимулиране на деца с изявени дарби се отпуска от министъра на културата, министъра на образованието и науката и министъра на младежта и спорта на ученик от държавно и частно училище или от кмета на съответната община на ученик от общинско училище, който е класиран за съответната календарна година по мярка от съответния раздел на програмата по чл. 11, ал. 1:

1. индивидуално на първо, второ или трето място на национален или на международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуствата и науката или на място, свързано с получаване на златен, сребърен или бронзов медал от международна олимпиада, международен конкурс или състезание в областта на науката, и отговаря на изискванията за съответна възраст и категория;
2. в индивидуален спорт на първо, второ или трето място на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство, балканско първенство или индивидуално на първо място на финали на държавно индивидуално първенство или ученически игри;
3. спечелил индивидуална награда в колективните спортове на олимпийски игри, световно, европейско или балканско първенство;

4. спечелил индивидуална награда в колективните спортове от отбор, класиран на първо, второ или трето място на финали на държавно първенство или на финали на ученически игри.
- (2) Резултатът от класирането в областта на спорта се удостоверява с протокол от състезание, предоставен от съответната българска спортна федерация.
- (3) Правото на стипендия за случаите по ал. 1 се придобива от началото на месеца, следващ месеца, през който се е състояло класирането или е спечелена награда. Стипендията се отпуска от съответния министър по ал. 1 или от кмета на общината и се изплаща от училището за 12 месеца в размер 135 лв.
- (4) (Отм. - ДВ, бр. 55 от 2018 г., в сила от 03.07.2018 г.)
- (5) Ученик има право да получава само една стипендия по реда на тази наредба или на основание закон или акт на Министерския съвет.
- (6) Когато ученикът отговаря и на условията за получаване на друг вид стипендия, той попълва декларация, че ще получава само една стипендия по избор.
- (7) Учениците губят правото си на стипендия, когато:
1. преустановят обучението си;
  2. прекъснат или повторят учебната година с изключение на повтарящите поради болест;
  3. имат наложено наказание с решение на Педагогическия съвет - до заличаване на наказанието;
  4. в случай на установяване на спрени състезателни права на спортиста.
- (8) При настъпване на обстоятелствата по ал. 7, т. 1 - 3 директорът на училището уведомява незабавно органа по закрила, а за случаите по т. 4 - съответната спортна федерация.
- (9) В случай на преместване на ученик, на когото е отпусната стипендия по реда на наредбата, ученикът подава до съответния орган по закрила искането по приложение № 2, без да прилага документите по чл. 16а, ал. 2.
- (10) При преместване на ученик с отпусната стипендия от едно училище в друго стипендията се изплаща от училището, в което се е обучавал ученикът, до размера на получената от училището сума и след установяване липсата на обстоятелствата по ал. 7.
- Чл. 16а.** (1) За предоставяне на стипендия за стимулиране на деца с изяви дарби се подава искането по приложение № 2 в едномесечен срок от възникването на основанието за предоставяне на стипендията:
1. за ученик от държавно училище към Министерството на културата - до министъра на културата;
  2. за ученик от държавно училище към Министерството на образованието и науката - до министъра на образованието и науката;
  3. (бел. ред. Сиела Норма: С Постановление № 68 от 31 март 2016 г. за приемане на програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни и общински училища през 2016 г., обнародвано в ДВ, бр. 28 от 2016 г., Министерският съвет спира закрилата си за ученици от държавни училища към Министерството на земеделието и храните, но тази точка не е отменена) за ученик от държавно училище към Министерството на земеделието и храните - до министъра на земеделието и храните;
  4. за ученик от държавно училище към Министерството на младежта и спорта - до министъра на младежта и спорта;
  5. за ученик от общинско училище - до кмета на съответната община, на територията на която е училището;
  6. за ученик от частно училище - до съответния министър, предложил мярката, по която е класиран ученикът.
- (2) Към искането се прилага документ, удостоверяващ класиране на детето по чл. 16, ал. 1, включително за получаване на златен, сребърен или бронзов медал.
- (3) Органите по закрила по ал. 1 установяват по служебен път информацията, че детето е ученик в съответния клас.
- (4) При пропускане на срока по ал. 1 по обективни причини ученикът не губи правото си на стипендия, в случай че заяви искането си в рамките на съответната календарна година.

Чл. 17 (1) Закрилата на деца с изявени дарби се предоставя:

1. за мерките по чл. 8 и 10 - със заповед съответно на министъра на културата, министъра на образованието и науката или на министъра на младежта и спорта - за деца от държавни или частни училища;

2. за мерките по чл. 8, чл. 9, т. 2 и чл. 10 - със заповед на кмета на общината - за деца от общински училища.

(2) Исканията за предоставяне на закрила се разглеждат в срок 10 дни след края на всяко тримесечие.

Чл. 18. (1) При предоставянето на закрила по наредбата органите по чл. 5 се подпомагат от експертно-консултативни комисии.

(2) Комисиите по ал. 1 са в състав не по-малко от 5 и не повече от 9 членове - експерти в съответната област на науката, изкуството и спорта.

(3) Органът, предоставящ закрилата, приема правила за реда и организацията на работа на комисията.

(4) Комисията представя протоколите от работата си на органа, предоставящ закрилата, заедно с мотивирано предложение по всяко от постъпилите искания.

Чл. 19. (1) Предоставянето на закрила по наредбата се отразява в Дневника за записване на деца с изявени дарби, на които е предоставена закрила, съгласно приложение № 3.

(2) Дневникът се води и съхранява от комисиите по чл. 18.

(3) Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Министерството на младежта и спорта и кметовете на общини предоставят данните по ал. 1 за вписване в регистъра по чл. 21, ал. 1, т. 6, буква „а“ от Закона за закрила на детето.

(4) Дирекциите „Социално подпомагане“ на Агенцията за социално подпомагане предоставят данните по ал. 3 за вписване в информационната система по чл. 17а, т. 9 от Закона за закрила на детето.

(5) Данните по ал. 3 и 4 се предоставят ежегодно в срок един месец след изтичане на календарната година.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 5а от Закона за закрила на детето.

§ 2. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2004 г.

Заклучителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 115 ОТ 15 ЮНИ 2005 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ (ОБН. - ДВ, БР. 51 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 21.06.2005 Г.)

§ 15. Навсякъде в Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г. (ДВ, бр. 111 от 2003 г.), думите „министърът на културата“, „министъра на културата“ и „Министерството на културата“ се заменят съответно с „министърът на културата и туризма“, „министъра на културата и туризма“ и „Министерството на културата и туризма“.

§ 25. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Заклучителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 50 ОТ 26 МАРТ 2020 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА ПРОГРАМА НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ ОТ ДЪРЖАВНИ, ОБЩИНСКИ И ЧАСТНИ УЧИЛИЩА ПРЕЗ 2020 Г.

Заклучителни разпоредби

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 31.03.2020 Г.)

§ 3. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 483 ОТ 21 ДЕКЕМВРИ 2022 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 298 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2003 Г.

Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 483 ОТ 21 ДЕКЕМВРИ 2022 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 298 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2003 Г

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)

§ 8. Постановлението влиза в сила от 1 януари 2023 г.

Приложение № 1 към чл. 11, ал. 5

(Ново - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г., изм. - ДВ, бр. 55 от 2018 г., в сила от 03.07.2018 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2020 г., в сила от 31.03.2020 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

СПРАВКА

на община .....

за ученици от общински училища, на които е предоставена закрила по Програмата за закрила на деца с изявени дарби от държавните, общинските и частните училища за ..... тримесечие на ..... г.

№ по ред	Заповед № на кмета на общината за отпускане на стипендия	№ на Протокол на комисията	Стипендията се отпуска от месец	Общ размер на средствата за текущата година (в лв.)	Размер на средствата за следващата календарна година (в лв.)	Класиран на ... място/получил ..... медал на конкурс/олимпиада/състезание от съответната област на закрила	Месец на провеждане	Трите имена на ученика	Дата на раждане	Училище	Клас

Забележка. Към справката се прилага копие от протокол на експертно-консултативната комисия и копие от заповедта за закрила в областта на спорта, и копие от протокол от проведеното състезание.

Приложение № 2 към чл. 13, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., предишно приложение № 1 към чл. 13, ал. 2, изм. - ДВ, бр. 36 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 55 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

№ ...../.....г.

ДО .....

(попълва се служебно)

(орган за закрила)

ИСКАНЕ

за предоставяне на закрила на дете с изявени дарби

от .....
(трите имена на ученик или на негов законен представител)

постоянен адрес: .....

адрес за контакт: .....

тел.: ....., електронна поща: .....

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН/УВАЖАЕМА ГОСПОЖО,

.....,

На основание чл. 13, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби (НУРОЗДИД) подавам искане за предоставяне на закрила на:

.....,
(трите имена на ученика)

Класиран/класирана на ..... място (получил/получила ..... медал)

на .....
(наименование на конкурса, олимпиадата, състезанието)

дата на раждане ....., адрес за контакт .....

ученик към момента на класирането, съответно на получаването на медала, в .....

клас за учебната 20...../20..... г., училище

гр./с.....,

училище, от което се премества

.....
(попълва се само при подаване на искането след преместване от друго училище)

Поради преместване в друго училище, посочвам заповед №.....,
издадена от ..... (орган по закрила), с която ми е
отпусната стипендия, считано от ....., изплатена до
.....20..... година.

ЧРЕЗ:

1. ЕДНОКРАТНО ФИНАНСОВО ПОДПОМАГАНЕ В РАЗМЕР НА ..... ЛВ.

за:

Обучение в курс по изкуства, наука и спорт по чл. 8, т. 1 от НУРОЗДИД;

Участие в пленер, обучителни и тренировъчни лагери по чл. 8, т. 2 от НУРОЗДИД;

Участие в национални и международни конкурси, олимпиади и състезания по чл. 8, т. 3 от НУРОЗДИД.

Конкретната дейност, за която кандидатствам, е

.....,
която се провежда в периода от ..... до ..... 20..... г. в гр./с.
..... и се организира от

Приложени документи:

Документ, удостоверяващ класирането по чл. 14, ал. 1, включително получаването на медала, или протокол от състезание, предоставен от съответната българска спортна федерация за класиране в областта на спорта;

Документ, доказващ участието в избраната дейност по т. 1 и нейната финансова стойност.

2. ПИСМЕНА ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 9, Т. 1 ОТ НУРОЗДИД

за: проучване на индивидуалните възможности и интереси на децата с изяви дарби и насочването им към подходящи учебни заведения и към подходящи форми за ангажиране на свободното им време.

3. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СТИПЕНДИЯ ПО ЧЛ. 10 ОТ НУРОЗДИД

За предоставяне на стипендия по чл. 10 прилагам:

Документ, удостоверяващ класирането по чл. 16, ал. 1, включително получаването на медала или протокол от състезание, предоставен от съответната българска спортна федерация за класиране в областта на спорта.

Декларирам, че при получаване на стипендия по реда на чл. 10 от тази наредба се отказвам от друга държавна стипендия.

Забележка. Искането се подава за първоначално предоставяне на закрила по т. 1, 2 или 3, както и при преместване на ученика в друго училище за доизплащане на стипендия по т. 3.

Гр. (с.) .....

Подпис: .....

Дата ..... г.

Ученик/законен представител на ученика

Приложение № 3 към чл. 19, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., предишно приложение № 2 към чл. 19, ал. 1, изм. - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2020 г., в сила от 31.03.2020 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

ДНЕВНИК

за записване на децата с изявени дарби, на които е предоставена закрила през ..... г

в .....

(орган, предоставящ закрилата)

№ по ред	Входящ номер на искането	Данни за детето (трите имена и дата на раждане)	Ученик в училище	Клас	Искане за предоставяне на закрила по мярка:	Класиран на ..... място/получил ..... медал на конкурса/състезанието/олимпиадата	№ на акта за предоставяне на закрилата	Предоставена мярка за закрила	Считано от месец

П Р О Г Р А М А
НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ
ОТ ДЪРЖАВНИ, ОБЩИНСКИ И ЧАСТНИ УЧИЛИЩА ПРЕЗ 2023 Г.

Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби през 2023 г. има за цел да стимулира деца чрез предоставяне на 12 месечни стипендии и еднократно финансово подпомагане на ученици до 18 годишна възраст, класирани на първо, второ или трето място на национални и международни конкурси и състезания. Програмата се приема с решение на Министерския съвет на основание на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

РАЗДЕЛ I. МЕРКИ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ, ПРЕДЛОЖЕНИ ОТ МИНИСТЪРА НА КУЛТУРАТА

	Мерки за закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби (НУРОЗДИД)	ОБХВАТ НА МЕРКИТЕ
	<p style="text-align: center;">Предоставяне на еднократно финансово подпомагане по чл. 8 от НУРОЗДИД за:</p> <p>1. Подпомагане за обучение в курсове по изкуства - майсторски класове, летни академии, пленери, подпомагане за участие в национални и международни конкурси.</p>	<p>Ученик от VIII до XII клас от държавно училище, финансирано чрез Министерството на културата (МК) или ученик в частно училище, класиран индивидуално до навършване на 18 години през 2023 г. на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, включен в Раздел I от Програмата.</p> <p>Ученик от държавно училище, финансирано чрез Министерството на културата (МК) или от частно училище, класиран индивидуално от първо до трето място в прогимназиална възрастова група/състезателна група/ категория/ вид/жанр изкуство/инструмент/ раздел/направление на национален или международен конкурс, включен в Раздел I от Програмата.</p> <p>Закрилата се предоставя при условията на чл. 14 и при представяне на документите по чл. 14а от Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби - служебна бележка от организатора за включване в курс за обучение – майсторски клас, лятна академия или пленер, в национален или международен конкурс, справка от организатора за вида и стойността на дейностите, както и документ за класиране.</p>

2.	Предоставяне на стипендия по чл. 10 от НУРОЗДИД	Ученик от VIII до XII клас от държавно училище по изкуствата и по културата, финансирано чрез МК или от общинско и частно училище, класиран индивидуално до навършване на 18 години през 2023 г. на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание, включени в програмата.
А. НАЦИОНАЛНИ КОНКУРСИ В ОБЛАСТТА НА ИЗКУСТВАТА		
2.1.	Национален фолклорен конкурс „Дунавски славеи“ - Русе, орг. Община Русе, ОДЦ за култура и изкуство – Русе. Провежда се 11-12 март 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на народно пеене, кавал, гайда, гъдулка, тамбура.
2.2.	Национален конкурс по теория на музикалните елементи и история на музиката - София, орг. НМУ „Л.Пипков” – София. Провежда се на 15-18 март 2023 г.	Ученик от IX - X клас до навършване на 18-годишна възраст.
2.3.	Национален конкурс „Проф. Камен Попдимитров”, орг. НМУ „Л. Пипков” – София. Провежда се на 25 март 2023 г.	Ученик от VIII – IX клас и от X – XII клас до 18-годишна възраст.
2.4.	Национален ученически конкурс по актьорско майсторство - Пловдив, орг. НГСЕИ – Пловдив. Провежда се 24-25 март 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст - по специалностите драматичен театър, куклен театър, пантомима.
2.5.	Национален конкурс за изпълнители на народни инструменти и народно пеене „Песенна дъга над Кутев” – Котел, орг. НУФИ „Филип Кутев” – Котел. Провежда се на 1 април 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на народно пеене, кавал, гайда, каба гайда, гъдулка, тамбура и акордеон.
2.6.	Национален конкурс за рисунка „Акварели опус 37“ – Бургас, орг. НУМСИ „П.Владигеров“ – Бургас. Провежда се 11 и 12 април 2023 г.	Ученик от V-VII и от VIII до XII клас до 18-годишна възраст.
2.7.	Национален ученически конкурс за учебна рисунка по натура – София, орг. НУИИ „Ил. Петров“ - София, НХА. Провежда се на 22-23 април 2023 г.	Ученик от VIII до XI клас до 18-годишна възраст.
2.8.	Национален конкурс за български танци „Златна гега“ – Котел, орг. НУФИ „Филип Кутев“ – Котел. Провежда се на 29 април 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст.
2.9.	Национален детски фолклорен конкурс „Орфеево изворче“ – Стара Загора, орг. Национален музикално-фолклорен съюз „Орфеево изворче“, Община Стара Загора. Провежда се 29 - 30 април 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на народно пеене, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, акордеон.
2.10.	Национален конкурс за изпълнители на кавал и на добруджанска песен „Иван Георгиев“ – с. Дъбовик, орг. Община Генерал	Ученик от VIII до XI клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на кавал и народно пеене.

	Тошево, НЧ „Дора Габе - 1940“, с. Дъбовник. Провежда се на 13 май 2023 г.	
2.11.	Национален фото конкурс за учаци „Фото Академика“ - София, орг. Фотографска академия „Янка Кюρκчиева“. Провежда се на 06 юни 2023 г.	Ученик от VIII до XI клас до 18-годишна възраст, четири раздела - артистична фотография, репортажна фотография, портрет и пейзаж.
2.12.	Национален конкурс „Широка лъка пее, свири и танцува“ - Широка лъка, орг. НУФИ „Широка лъка“. Провежда се 3-4 юни 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на народно пеене, кавал, гайда, каба гайда, гъдулка, тамбура.
2.13.	Национален акордеонен конкурс „Танцуващи клавиши“ – Нови Пазар, орг. Община Нови Пазар, НЧ „Хр.Ботев - 1872“. Провежда се 8-10 юни 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст.
2.14.	Национален младежки конкурс за изящни изкуства, приложни изкуства и дизайн - НДК - София, орг. МК. Провежда се 5-16 юни 2023 г.	Ученик от VIII до XI клас до 18-годишна възраст: по живопис; графика; скулптура; художествена керамика; силикатен дизайн; художествена дърворезба и мебел; художествена обработка на метали; художествена тъкан; моден дизайн; рекламна графика/графи-чен дизайн; илюстрация и оформление на книгата/анимация; детски играчки; иконопис; стенопис/мозайка/витраж; пространствен дизайн/промишлен дизайн; сценичен костюм/театрален грим и перуки; театрален, кино и телевизионен декор/театрална кукла/художествено осветление за театър, кино и телевизия.
2.15.	Национален конкурс за млади джаз изпълнители – Стара Загора, орг. НУМСИ „Хр.Морфова“ - Ст. Загора. Провежда се 17-18 юни 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител - вокалист до 18-годишна възраст.
2.16.	Национален конкурс по хармония „Проф. Парашкев Хаджиев“ - София, орг. НМУ „Л. Пипков“ – София. Провежда се на 25 февруари (12 клас) и на 17 юни (11 клас) 2023 г.	Ученик от XI и XII клас до 18-годишна възраст.
2.16.	Национален конкурс за гайдари и инструментални камерни състави „Вълшебни ритми“ – Нови Пазар, орг. Община Нови Пазар и НЧ „Хр.Ботев - 1872“. Провежда се 23-25 юни 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на гайда и каба гайда.
2.17.	Национален конкурс „Акордеомания“ - Плевен, орг. НУИ „Панайот Пипков“ - Плевен. Провежда се 29 юни- 02 юли 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на акордеон – класическа музика и фолклор.
2.18.	Конкурс за млади изпълнители на оркестрови инструменти „Добрин Петков“ - Пловдив, орг. НУМТИ „Д.Петков“ - Пловдив. Провежда се 1-4 юли 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на струнни лъкови инструменти - цигулка, виола, виолончело, контрабас.

2.19.	Национален конкурс за графика класически техники 2023, орг. Сдружение „Култура, спорт и здраве МЛ“ и галерия „Графикарт“. Провежда се 21 - 26 септември 2023 година.	Ученик от VIII до XII клас до 18-годишна възраст.
2.20.	Национален музикален и танцов конкурс „Пиленце пее“ - София, орг. „Бодифолк“. Провежда се 7-22 октомври 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на народно пеене.
2.21.	Национален конкурс за изпълнители на тамбура „Руско Стефанов“ - Сунгурларе, орг. Община Сунгурларе, област Бургас. Провежда се на 28 октомври 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст.
2.22.	Национален конкурс „Празник на танца“ - Варна, орг. НЧ „Христо Ботев - 1928“. Провежда се 25-26 ноември 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на класически танц, съвременни танцови техники, характерни танци; акробатичен танц.
2.23.	Национален ученически конкурс „Плакат“, организатор НХГ „Цанко Лавренов“ – Пловдив. Провежда се на 15 ноември 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас до 18-годишна възраст.
Б.	МЕЖДУНАРОДНИ КОНКУРСИ В ОБЛАСТТА НА ИЗКУСТВОТА	
2.24.	Международен конкурс за класическа китара - Кюстендил, орг. НЧ „Братство - 1869“, НЧ „Пробуда -1961“, Община Кюстендил. Провежда се 06-08 април 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на класическа китара.
2.25.	Международен конкурс за изпълнение на немска и австрийска музика – Бургас, орг. НУМСИ „Проф. П. Владигеров“, УН „Родни звуци“. Провежда се 21-23 април 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на пиано, цигулка и виола, нисък щрайх – виолончело и контрабас, класическа китара, дървени духови инструменти, медни духови инструменти, ударни инструменти, класическо пеене.
2.26.	Международен конкурс за инструменталисти и композитори „Музиката и земята“ – София, орг. Фондация и НМ „Земята и хората“, СБМТД. Провежда се 22-26 април 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител - инструменталист до 18-годишна възраст.
2.27.	Международен фолклорен конкурс „Паугалия“ - Кюстендил, орг. Община Кюстендил, НЧ „Братство – 1869“. Провежда се 30 юни -02 юли 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на народно пеене, тамбура, акордеон.
2.28.	Международен Фестивал-конкурс „Изкуство, Таланти, Море, орг. Фондация „Изкуство, Таланти, Море“. Провежда се на 1 и 2 юли 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на дървени духови инструменти /флейта, обой, кларинет, фагот, саксофон/ и медни духови инструменти /тромпет, валдхорна, цугтромбон, туба/.
2.29.	Международен конкурс за музикално, танцово и изобразително изкуство „Орфееви таланти“ - Пловдив, орг. АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив и Национален	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст по специалностите класическо пеене; пиано; акордеон с класическа музика; класическа китара, цигулка, виолончело; дървени

	младежки фолклорен съюз. Провежда се 14-15 юли 2023 г.	духови инструменти; медни духови инструменти; изобразително изкуство.
2.30.	Международен младежки конкурс „Надежди, майстори, таланти“ – Добрич, орг. Община град Добрич. Провежда се 04 - 08 септември 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на пиано, цигулка, виола, виолончело, класическа китара.
2.31.	Международен флейтов конкурс - Варна, орг. Фондация „Европейска музикална академия“. Провежда се 27-29 октомври 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст.
2.32.	Международен конкурс за цигулари „Недялка Симеонова“ - Хасково, орг. Община Хасково. Провежда се м. октомври 2023 г.	Ученик от VIII-IX; X-XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст.
2.33.	Международен конкурс „Франц Шуберт“ - Русе, орг. НУИ „Веселин Стоянов“ - Русе, 24 - 28 ноември 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст на пиано и класическо пеене.
2.34.	Международен клавирен конкурс „Лист-Барток“, орг. Институт „Лист“ – Унгарски културен институт-София, НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Провежда се 1 - 3 декември 2023 г., гр. София.	Ученик от VIII до XII клас, индивидуален изпълнител до 18-годишна възраст.
2.35.	Национални и международни конкурси, олимпиади и състезания по раздели II и III от Програмата.	Ученик от VIII до XII клас, до 18-годишна възраст, в държавно училище, финансирано от МК, класиран индивидуално от първо до трето място в съответната възрастова група/ състезателна група/категория/ вид/жанр изкуство/инструмент/ раздел/направление /формат/учебен предмет/наука/проект/вид спорт/ спортна дисциплина.

**РАЗДЕЛ II. МЕРКИ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ,
ПРЕДЛОЖЕНИ ОТ МИНИСТЪРА НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА**

	Мерки за закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби (НУРОЗДИД)	ОБХВАТ НА МЕРКИТЕ
<p align="center">1.</p>	<p align="center">Предоставяне на еднократно финансово подпомагане по чл. 8 от НУРОЗДИД за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подпомагане за обучение в курсове по изкуства, наука и спорт; - Подпомагане за участие в пленери, обучителни и тренировъчни лагери; - Подпомагане за участие в национални и международни конкурси, олимпиади и състезания организирани от училища, центрове за подкрепа на личностно развитие, научни и творчески съюзи, фондации, сдружения и фирми. 	<p>Ученик от държавно училище, финансирано чрез Министерството на образованието и науката (МОН), класиран до навършване на 18 години през 2023 година по мярка от програмата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството; - индивидуално на първо, второ или трето място на национален конкурс, олимпиада или състезание в областта на науката; - индивидуално със златен, сребърен или бронзов медал на международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на науката; - в индивидуален спорт на първо, второ или трето място на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство, балканско първенство или индивидуално на първо място на финали на държавно индивидуално първенство или ученически игри; - спечелил индивидуална награда в колективните спортове на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство или балканско първенство; - спечелил индивидуална награда в колективните спортове от отбор, класиран на първо, второ или трето място на финали на държавно първенство или на финали на ученически игри. <p>Ученик от частно училище, класиран до навършване на 18 години през 2023 година по мярка, включена в Раздел II от програмата</p> <p>Закрилата се предоставя при условията на чл. 14 и при представяне на документите по чл. 14а от Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби</p>
<p align="center">2.</p>	<p align="center">Предоставяне на стипендия по чл. 10 от НУРОЗДИД</p>	<p>Ученик от VIII до XII клас към момента на класиране от държавно училище, финансирано чрез Министерството на образованието и науката (МОН), класиран</p>

		<p>до навършване на 18 години през 2023 година по мярка от програмата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството; - индивидуално на първо, второ или трето място на национален конкурс, олимпиада или състезание в областта на науката; - индивидуално със златен, сребърен или бронзов медал на международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на науката; - в индивидуален спорт на първо, второ или трето място на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство, балканско първенство или индивидуално на първо място на финали на държавно индивидуално първенство или ученически игри; - спечелил индивидуална награда в колективните спортове на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство или балканско първенство; - спечелил индивидуална награда в колективните спортове от отбор, класиран на първо, второ или трето място на финали на държавно първенство или на финали на ученически игри. <p>Ученик от VIII до XII клас към момента на класиране от общинско или частно училище, класиран индивидуално до навършване на 18 години през 2023 г. на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание, включени в Раздел II от програмата, и със златен, сребърен или бронзов медал на международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на науката.</p>
А. НАЦИОНАЛНИ КОНКУРСИ В ОБЛАСТТА НА ИЗКУСТВАТА		
2.1.	Национален конкурс „Моите детски мечти”, организиран от МОН и НДД. Провежда се през февруари 2023 г. в София.	Трета възрастова група – VIII–XII клас: в направление литературно творчество и в направление изобразително изкуство – раздел рисунка и раздел приложно изкуство.
2.2.	Национален конкурс „Път към славата“, организиран от Арт център „Кърнолски“, РУО – София-град, Дирекция „Образование“ и район „Оборище“ – Столична община, и др. Провежда се през март 2023 г. в София.	Четвърта възрастова група солисти – поп вокал, хореография и инструменталисти - струнни, клавирни и духови.

2.3.	Национален конкурс „Българските архитектурни паметници в макети“, организиран от ЦПЛР-ОДК – Варна и община Варна. Провежда се през февруари 2023 г. във Варна.	Четвърта възрастова група – VIII-XII клас
2.4.	Национален конкурс „Малките нашенци“ за весела детска рисунка и хумористична литературна творба, организиран от община Казанлък и ЦПЛР ОДК „Св. Иван Рилски“ - Казанлък. Провежда се през март 2023 г. в Казанлък.	VIII–XII клас, 3-та група, литературна творба VIII–XII клас, първа категория, 4-та възрастова група, весела детска рисунка
2.5.	Национален конкурс „Диньо Маринов“ за изпълнители на народна музика: певци, инструменталисти, народни хорове, оркестри и ансамбли, организиран от ЦПЛР ОДК – Варна и община Варна. Провежда се през април 2023 г. във Варна.	Трета и четвърта възрастова група, индивидуални изпълнители по народно пеене и инструменталисти: гайда, кавал, тамбура и гъдулка.
2.6.	Национален конкурс за млади изпълнители на забавна песен, организиран от ЦПЛР ОДК – Пловдив и община Пловдив. Провежда се през април 2023 г. в Пловдив.	Четвърта възрастова група – VIII–XII клас, раздел солисти.
2.7.	Национални конкурси под надслов „За хляба наш...“ за научна разработка (проект) и за есе, организирани от ФХСБ, ЦПЛР ОДК – Благоевград и община Благоевград. Провежда се през април 2023 г. в Благоевград.	Една група – VIII-XII клас, в конкурса за есе и една група – VIII-XII клас, в конкурса за индивидуална научна разработка (проект).
2.8.	Национален литературен конкурс „Петя Дубарова“, организиран от община Бургас, къща музей „Петя Дубарова“, РУО – Бургас. Провежда се през май 2023 г. в Бургас.	Една група – VIII–XII клас, в две направления – поезия и проза.
2.9.	Национален конкурс за стихотворение и есе „Живеем в земята на Ботев“, организиран от ЦПЛР ЦРД – Враца и община Враца. Провежда се през май 2023 г. във Враца.	Втора възрастова група - VIII –XII клас, в два раздела - стихотворение и есе
2.10.	Национален конкурс „Вълшебният свят на Ангел Каралийчев“, организиран от МОН и НДД. Провежда се през май 2023 г. в София.	Трета възрастова група - VIII-XII клас, в разделите поезия, проза, рисунка, приложно изкуство.
2.11.	Национален балетен конкурс за купа „Българска роза“, организиран от община Казанлък и ЦПЛР-ОДК „Св. Иван Рилски“ - Казанлък. Провежда се през юни 2023 г. в Казанлък.	VIII-XII клас в три жанра – класически, характерен и съвременен танц.
2.12.	Национален конкурс „Бог е любов“, организиран от МОН. Провежда се през юни 2023 г. във Видин.	Три възрастови групи – VIII-XII клас, в направленията: поезия, проза (разказ или есе), рисунка и приложно изкуство (присъжда се само първо място на националния етап по статут).

2.13.	Национален етап на конкурса за детска рисунка „С очите си видях бедата“, организиран от ГДПБЗН към МВР и НДД. Провежда се през юни 2023 г. в София.	Трета възрастова група - първа, втора и трета категория.
2.14.	Национален литературен конкурс „Който спаси един човешки живот, спасява цяла вселена“, организиран от Център „Алеф“ и община Бургас. Провежда се юни 2023 г. в Бургас.	Възрастова група VIII–XII клас
2.15.	Национален конкурс „Несебър – остров на изкуствата“, организиран от община Несебър и ЦПЛР ОДК-Несебър. Провежда се през юли 2023 г. в Несебър.	Втора възрастова група – VIII-XII клас, индивидуални изпълнители в раздел „Хореография“, категория съвременен танц.
2.16.	Национален пленер – конкурс по графика и живопис „Врачанска есен“, организиран от община Враца и СУ „Отец Паисий“ - Враца. Провежда се през октомври 2023 г. във Враца.	Две възрастови групи – VIII–X клас и XI-XII клас, в две категории - графика (графична рисунка) и живопис
2.17.	Национален ученически конкурс, организиран от Национален клуб „Родолубие“, НДД и др. Провежда се през ноември 2023 г. в София.	Втора и трета възрастова група – VIII–X клас и XI-XII клас в два формата – електронна презентация и реферат.
2.18.	Национален танцов конкурс за театрално-сценични танци – класически балет, характерни и съвременни танци „България танцува“, организиран от община Димитровград и Общинския център за танцово изкуство. Провежда се през ноември 2023 г. в Димитровград.	Четвърта възрастова група – VIII–XII клас, две състезателни групи, индивидуални изпълнители в три жанрови категории – класически, характерен и съвременен танц.
2.19.	Национален конкурс по народно приложно изкуство „От Коледа до Васильовден“, организиран от НДД. Провежда се през декември 2023 г. в София.	Трета възрастова група – VIII–XII клас, в направление „Народно приложно изкуство“, в два раздела – керамика и декоративни пана и тъкани.
2.20.	Национални конкурси, включени в раздел I на програмата за 2023 г.	Ученик от държавно училище, финансирано от МОН, класиран индивидуално в съответната възрастова група, състезателна група, категория, вид или жанр изкуство, инструмент, раздел, направление.
Б. НАЦИОНАЛНИ ОЛИМПИАДИ, СЪСТЕЗАНИЯ И КОНКУРСИ В ОБЛАСТТА НА НАУКАТА		
2.21.	Национално зимно математическо състезание за ученици от VIII до XII клас. Провежда се през януари 2023 г. в София.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас.
2.22.	Национално състезание по лингвистика. Провежда се през януари 2023 г. в София.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас
2.23.	Пролетни математически състезания. Провеждат се през март 2023 г. в Бургас.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас.
2.24.	Пролетно национално състезание по физика. Провежда се през март 2023 г. във Варна.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас.

2.25.	Пролетни състезания по информатика. Провеждат се през април 2023 г. във Велико Търново.	Три състезателни групи – VIII -XII клас.
2.26.	Национално състезание по финансова грамотност. Провежда се през март 2023 г. в Пловдив.	Пет състезателни групи – VIII -XII клас (присъжда се само първо място на националния етап).
2.27.	Национално състезание „Ключът на музиката“. Провежда се през март 2023 г. в гр. Пловдив.	Една състезателна група – X клас
2.28.	Национална олимпиада по руски език. Провежда се през март 2023 г. в Велинград.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас.
2.29.	Национална олимпиада по френски език. Провежда се през март 2023 г. в Пловдив.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас.
2.30.	Национална олимпиада по италиански език. Провежда се през март 2023 г. в Бургас.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас.
2.31.	Национална олимпиада по испански език. Провежда се през март 2023 г. в София.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас.
2.32.	Национална олимпиада по английски език. Провежда се през март 2023 г. във Варна.	Пет състезателни групи – VIII-XII клас.
2.33.	Национална олимпиада по химия и опазване на околната среда. Провежда се през март 2023 г. в Стара Загора	Четири състезателни групи – VIII– XII клас.
2.34.	Национална олимпиада по информатика. Провежда се през март 2023 г. София	Три състезателни групи – VIII -XII клас
2.35.	Национална олимпиада по биология и здравно образование. Провежда се през март 2023 г. в Силистра.	Три състезателни групи – VIII -XII клас
2.36.	Национална олимпиада по философия. Провежда се през март 2023 г. в Смолян	Две състезателни групи – VIII–XII клас.
2.37.	Национално състезание по химия и опазване на околната среда „Тестови задачи за ученици в гимназиалния етап“. Провежда се през април 2023 г. в Банско.	Една състезателни група – VIII –XII клас.
2.38.	Национално състезание по компютърни мрежи. Провежда се през март-април 2023 г. в София.	Една състезателна група – VIII–XII клас.
2.39.	Национална олимпиада по немски език. Провежда се през март-април 2023 г. в Пазарджик.	Пет състезателни групи – VIII-XII клас.
2.40.	Национално състезание по предприемачество „Практични финанси“. Провежда се през април 2023 г. в София.	Две състезателна група – VIII- XII клас.
2.41.	Национална олимпиада по физика. Провежда се през април 2023 г. в София.	Пет състезателни групи – VIII -XII клас
2.42.	Национална олимпиада по лингвистика. Провежда се през април 2023 г. в София.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас.
2.43.	Национална олимпиада по математика. Провежда се през април 2023 г. в София.	Две състезателни групи – VIII -XII клас

2.44.	Национална олимпиада по български език и литература. Провежда се през април 2023 г. в Велинград.	Три състезателни групи – VIII -XII клас
2.45.	Национална олимпиада по техническо чертане. Провежда се през април 2023 г. в София.	Три състезателни групи – VIII -XII клас
2.46.	Национален конкурс „Млади таланти“, организиран от МОН Провежда се през април 2023 г. в София.	Една състезателна група – VIII–XII клас
2.47.	Национална олимпиада по история и цивилизации. Провежда се през април 2023 г. в Свиленград.	Две състезателни групи – X и XII клас
2.48.	Национална олимпиада по география и икономика. Провежда се през март-април 2023 г. в Русе.	Три състезателни групи – VIII – IX, X и XI-XII клас
2.49.	Национално състезание по изобразително изкуство „Лаборатория за изкуство“. Провежда се през юни 2023 г. в София.	Една състезателна група – X клас
2.50.	Национална олимпиада по астрономия. Провежда се през май 2023 г. в Пловдив.	Три състезателни групи – VIII -XII клас
2.51.	Национална олимпиада по информационни технологии. Провежда се през април 2023 г. в Шумен.	Две състезателни групи – VIII -XII клас
2.52.	Национална олимпиада по гражданско образование. Провежда се през април 2023 г. в Силистра.	Две състезателни групи – VIII -XII клас
2.53.	Национален летен турнир по информатика. Провежда се през юни 2023 г. в Пловдив.	Три състезателни групи – VIII -XII клас
2.54.	Национално многоезично състезание по английски, испански, италиански, немски, руски и френски език. Провежда се през ноември 2023 г. в Ловеч.	Шест състезателни групи – XI клас: ФЕ, НЕ, ИтЕ, ИЕ, РЕ – АЕ АЕ, ФЕ, ИтЕ, ИЕ, РЕ – НЕ АЕ, НЕ, ИтЕ, ИЕ, РЕ – ФЕ АЕ, ФЕ, НЕ, ИтЕ, РЕ – ИЕ АЕ, ФЕ, НЕ, ИтЕ, ИЕ – РЕ АЕ, ФЕ, НЕ, ИЕ, РЕ – ИтЕ
2.55.	Национално състезание за речев и комуникативни умения на английски език. Провежда се през ноември 2023 г. в Добрич.	Две състезателни групи – VIII – XII клас.
2.56.	Есенно национално състезание по физика. Провежда се през ноември 2023 г.	Пет състезателни групи – VIII–XII клас.
В. МЕЖДУНАРОДНИ КОНКУРСИ В ОБЛАСТТА НА НАУКАТА И ИЗКУСТВОТА		
2.57.	Международна Менделеева олимпиада по химия. Провежда се през април-май 2023 г.	Възрастова група X – XII клас.
2.58.	Международна олимпиада по философия. Провежда се май 2023 г. в Атина, Гърция.	Възрастова група до 18 години.
2.59.	Международен детски конкурс „Слънце, радост, красота“, организиран от община Несебър и ЦПЛР ОДК - Несебър. Провежда се през юни 2023 г. в Несебър.	VIII-XII клас, за индивидуални изпълнители в два раздела – пиано и забавна/естрадна песен.

2.60.	Международен екологичен форум „Сребърна”. Конкурс за ученически индивидуални проекти по екология и опазване на околната среда, организиран от НДД, община Силистра, Фондация „Еврика”, РИОСВ - Русе, ЦПЛР ОДК - Силистра. Провежда се през юни 2023 г. в Силистра.	VIII-XII клас индивидуални участници с екологични проекти по избрана тема.
2.61.	Международна олимпиада по математика. Провежда се през юли 2023 г. в Япония.	Възрастова група до 18 години.
2.62.	Международна олимпиада по физика. Провежда се през юли 2023 г. в Токио, Япония.	Възрастова група до 18 години.
2.63.	Международен конкурс за изкуства „Радост на брега”, организиран от общините Созопол, Поморие и Бургас и сдружение „Радост на брега“. Провежда се през юни 2023 г. в Созопол.	Четвърта възрастова група – VIII – XII клас, в раздел музикално изкуство: народно пеене, кавал, поп пеене, пиано.
2.64.	Международна олимпиада по биология. Провежда се през юли 2023 г. в Обединени арабски емирства.	Възрастова група IX–XII клас
2.65.	Международна олимпиада по химия. Провежда се през юли 2023 г. в Цюрих, Швейцария.	Възрастова група X–XII клас
2.66.	Международна олимпиада по лингвистика. Провежда се юли 2023 г. в гр. Банско, България.	Възрастова група до 18 години
2.67.	Международна олимпиада по информатика. Провежда се през август-септември 2023 г. в гр. Сегед, Унгария,	Възрастова група до 18 години
2.68.	Международна олимпиада по география и икономика. Провежда се през август 2023 г.	Възрастова група до 18 години
2.69.	Международен конкурс на изкуствата – конкурс за изпълнители на детска и забавна песен „Речни ноти”, организиран от община Тутракан, Общинския център за извънучилищни дейности – Тутракан. Провежда се през август 2023 г. в Тутракан.	Четвърта възрастова група – VIII – XII клас, индивидуални изпълнители на забавна песен.
2.70.	Международна олимпиада по астрономия. Провежда се през 2023 г.	Възрастова група до 18 години.
2.71.	Европейска младежка олимпиада по информатика. Провежда се през 2023 г.	Възрастова група, VIII клас
2.72.	Балканска олимпиада по информатика. Провежда се 2023 г.	Две възрастови групи - VIII клас и IX – XII клас
2.73.	Балканска олимпиада по математика. Провежда се 2023 г. в Турция.	Две състезателни групи – VIII клас и IX – XII клас
2.74.	Европейска олимпиада по физика (EuPhO). Провежда се през юни в Хановер, Германия.	Възрастова група до 18 години.

2.75.	Европейска олимпиада по информатика за девойки (EGOI). Провежда се през 2023 г. в Швеция, гр. Лунд.	Възрастова група до 18 години.
2.76.	Международен фестивал „Съзвездия в Несебър“ - организиран от община Несебър и ЦПЛР ОДК - Несебър. Провежда се през август 2023 г. в Несебър.	VIII-XII клас, раздел изобразително изкуство
2.77.	Международни конкурси, включени в раздел I на програмата за 2023 г.	Ученик от държавно училище, финансирано от МОН, класиран индивидуално в съответната възрастова група, състезателна група, категория, вид или жанр изкуство, инструмент, раздел, направление.
Г. МЕЖДУНАРОДНИ СЪСТЕЗАНИЯ, ДЪРЖАВНИ ПЪРВЕНСТВА И УЧЕНИЧЕСКИ СПОРТНИ СЪСТЕЗАНИЯ		
2.78.	Финали на Ученически игри за съответната възраст и пол, включени в Националния спортен календар на МОН. Провеждат се в периода април – юни 2023 година.	а) ученик в държавно, частно или общинско училище от VIII до XII клас, класиран индивидуално до навършване на 18 години на първо място в един от спортовете - бадминтон, тенис на маса, шахмат и лека атлетика – 7 дисциплини (без щафета) б) ученик в държавно, частно или общинско училище от VIII до XII клас, спечелил до навършване на 18 години индивидуална награда от отбор, класиран на първо, второ или трето място, в един от спортовете – баскетбол, волейбол, хандбал и футбол.
2.79.	Финали на Ученически игри за учениците с увреден слух, нарушено зрение, физически увреждания и увреждания на централната нервна система - един за календарната година за съответната възраст и пол, определено от съответната лицензираната българска спортна федерация/асоциация, администрираща спорта за хора с увреждания и отговарящо на условията по букви „а“ и „б“. Провеждат се в периода април – юни 2023 година.	а) ученик от държавно, частно или общинско училище от VIII до XII клас, класиран до навършване на 18 години на първо място по един вид спорт, спортна дисциплина, категория (при най-малко трима участници в дисциплина или категория). б) ученик в държавно, частно или общинско училище от VIII до XII клас, спечелил индивидуална награда в един от колективните спортове.
2.80.	Финали на световни, европейски и балкански първенства и на състезания по авиомоделизъм, ракетомоделизъм, автомоделизъм и корабомоделизъм, включени в Националния спортен календар на МОН. Провеждат се през 2023 г.	Ученик от държавно, частно или общинско училище от VIII до XII клас, класиран индивидуално до навършване на 18 години на първо място.
2.81.	Финали на международни и държавни състезания/първенства по различни видове спорт, които са включени в раздел III на програмата - мерки за закрила на деца с изявени дарби, предложени от министъра на младежта и спорта за 2023 г.	Ученик от държавно училище, финансирано от МОН, от VIII до XII клас, класиран до навършване на 18 години по мерки от раздел III на Програмата.

РАЗДЕЛ III. МЕРКИ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ, ПРЕДЛОЖЕНИ ОТ МИНИСТЪРА НА МЛАДЕЖТА И СПОРТА

<p>Мерки за закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби (НУРОЗДИД)</p>	<p>ОБХВАТ НА МЕРКИТЕ</p>
<p>1. Мерки за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане по чл. 8 от НУРОЗДИД за:</p>	<p>1. Ученик в държавно спортно училище, финансирано чрез Министерството на младежта и спорта (ММС) или ученик в частно училище, класиран до навършване на 18-годишна възраст, по спортовете включени в мярка 2 на раздел III на Програмата за 2023 г.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - в индивидуален спорт на първо, второ или трето място на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство, балканско първенство или индивидуално на първо място на финали на държавно индивидуално първенство; - спечелил индивидуална награда в колективните спортове на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство или балканско първенство; - спечелил индивидуална награда в колективните спортове от отбор, класиран на първо, второ или трето място на финали на държавно първенство. <p>2. Ученик в държавно спортно училище, финансирано чрез ММС, класиран до навършване на 18-годишна възраст:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството и науката.
<p>1.1. Подпомагане за участие в тренировъчни лагери, национални и международни спортни състезания по спортове, включени в мярка 2 от раздел III на програмата за 2023 г.</p> <p>1.2 Подпомагане за обучение в курсове по изкуства и наука, участие в пленери, национални и международни конкурси, олимпиади и състезания.</p>	<p>1.1.Ученик в държавно спортно училище или ученик в частно училище предоставил:</p> <ul style="list-style-type: none"> - документ за участие в тренировъчен лагер, в държавно или международно състезание; - справка от организаторите за вида и стойността на дейностите; - документ по чл.14, ал.2, удостоверяващ класирането по чл.14, ал.1 от НУРОЗДИД. <p>1.2.Ученик в държавно спортно училище при представяне на документите по чл. 14а, ал.2 от НУРОЗДИД.</p>

<p>2. Стимулиране на деца с изявени дарби чрез стипендия по чл. 10 от НУРОЗДИД.</p>	<p>Ученик от VIII до XII клас в държавно спортно училище, финансирано чрез ММС, ученик в частно училище или ученик в общинско училище, класиран до навършване на 18 години по спортовете включени в мярка 2 на раздел III на Програмата за 2023 г.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - в индивидуален спорт на първо, второ или трето място на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство, балканско първенство или индивидуално на първо място на финали на държавно индивидуално първенство; - спечелил индивидуална награда в колективните спортове на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство или балканско първенство; - спечелил индивидуална награда в колективните спортове от отбор, класиран на първо, второ или трето място на финали на държавно първенство.
<p>2.1. Международно първенство и държавно първенство за съответната възрастова група и пол, включени в календарите на лицензираните български спортни федерации*.</p> <p>*Лицензираните български спортни федерации са включени в регистъра на спортните федерации, воден от министъра на младежта и спорта и публикуван на електронната страница на ММС - http://mpes.government.bg</p> <p>2.1.1 Световно първенство, Европейско първенство и Балканско първенство** включени в календарите на лицензираните български спортни федерации по:</p> <ul style="list-style-type: none"> - олимпийските спортове, включени в Зимни олимпийски игри 2026 г. в Милано, Италия и Летни олимпийски игри 2024 г. в Париж, Франция; - неолимпийските спортове, по които през учебната 2022/2023 г. се осъществява обучение в спортните училища; - спортовете, включени в Ученическите игри. <p>**постигнатото класиране на Балканско първенство да е при минимум участие на 4 държави и при конкуренция от 6 участници в дисциплина или категория.</p>	<p>1. Ученик от VIII до XII клас, класиран в индивидуален спорт до навършване на 18 години на първо, второ или трето място на световно първенство, европейско първенство и балканско първенство по спортовете: спортна акробатика, бадминтон, биатлон, бобслей, борба, бокс, брейк, вдигане на тежести, ветроходство, гребане, голф, джудо, кану-каяк, карате, кик-бокс, колоездене, конен спорт, кърлинг, лека атлетика, модерен петобой, плуване, самбо, скокове батут, скокове във вода, артистично плуване, ски алпинизъм, ски алпийски дисциплини, ски бегови дисциплини, ски скокове, сноуборд, спортни шейни, спортна гимнастика, стрелба с лък, стрелба – трап, двоен трап и скийт, спортна стрелба, спортно катерене, скейтборд, сърф, таекуондо WT, тенис, тенис на маса, триатлон, фехтовка, фигурно пързалане, шахмат, шорттрек, шотокан карате-до и художествена гимнастика.</p> <p>Не се включват: финали на първенства с регламенти на европейски регионални първенства, турнири, купи, кръгове.</p> <p>2. Ученик от VIII до XII клас, спечелил до навършване на 18 години индивидуална награда на световно първенство, европейско първенство или балканско първенство в колективните спортове баскетбол, водна топка, волейбол, ръгби, футбол, хандбал, хокей на трева и хокей на лед.</p>

<p>2.1.2 Финал на държавно първенство за съответната възрастова група и пол, включени в календарите на лицензираните български спортни федерации, вписани в регистъра на спортните федерации, воден от министъра на младежта и спорта и публикуван на електронната страница на ММС по олимпийските спортове, включени в Зимни олимпийски игри 2026 г. в Милано, Италия и Летни олимпийски игри 2024 г. в Париж, Франция.</p> <p>Постигнатото класиране на Държавно първенство да е при минимум участие на 4 спортни клуба и при конкуренция от 6 участници в дисциплина или категория.</p>	<p>1. Ученик от VIII до XII клас, класиран индивидуално до навършване на 18 години на първо място на финали на държавно индивидуално първенство по спортовете: бадминтон, биатлон, бобслей, борба, бокс, брейк, вдигане на тежести, ветроходство, гребане, голф, джудо, кану-каяк, колоездене, конен спорт, кърлинг, лека атлетика, модерен петобой, плуване, скокове батут, скокове във вода, артистично плуване (соло), ски алпинизъм, ски алпийски дисциплини, ски бегови дисциплини, ски-скокове, сноуборд, спортни шейни, спортна гимнастика, стрелба с лък, стрелба – трап, двоен трап и скийт, спортна стрелба, спортно катерене, скейтборд, сърф, таекуондо WT, тенис, тенис на маса, триатлон, фехтовка, фигурно пързалане, шорттрек и художествена гимнастика и при спазване на следните изисквания:</p> <p>Не се включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> - финали на първенства с регламенти на турнири, купи, кръгове; - в индивидуалните видове спорт дисциплини като щафети, двойки, тройки, четворки и др. <p>2. Ученик от VIII до XII клас, спечелил до навършване на 18 години индивидуална награда*, от отбор, класиран на първо, второ или трето място на финали на държавно първенство в олимпийски колективен спорт: баскетбол, водна топка, волейбол, ръгби, футбол, хандбал, хокей на трева и хокей на лед.</p> <p>*Индивидуалните награди в колективните спортове са публикувани на електронната страница на ММС</p>
<p>2.2. Финал на международно първенство или държавно първенство за хора с увреждания, включени в държавния и международен спортен календар на съответните лицензирани спортни организации.</p>	<p>Ученик от VIII до XII, класиран:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. в индивидуален спорт до навършване на 18 години на първо, второ или трето място на световно първенство, европейско първенство или балканско първенство. 2. индивидуално до навършване на 18 години на първо място на финали на държавно индивидуално първенство – без щафети, двойки, тройки, четворки и др. 3. спечелил до навършване на 18 години индивидуална награда в колективните спортове на, световно първенство, европейско първенство или балканско първенство.

	4. спечелил до навършване на 18 години индивидуална награда, от отбор, класиран на първо, второ или трето място на финали на държавно първенство в колективен спорт.
2.3 Финали на държавно първенство за деца в риск по олимпийски вид спорт, включени в държавния спортен календар на съответната лицензирана спортна федерация, вписана в регистъра на спортните федерации, воден от министъра на младежта и спорта и публикуван на електронната страница на ММС.	Ученик от VIII до XII клас, класиран индивидуално до навършване на 18 години на първо място на финали на държавно индивидуално първенство по олимпийски вид спорт.
2.4. Национален и международен конкурс/олимпиада или състезание, включени в раздел I и II на програмата за 2023 г.	Ученик от VIII до XII клас в държавно спортно училище, финансирано от ММС, класиран до навършване на 18 години индивидуално в съответната възрастова група, състезателна група, категория, вид или жанр изкуство, инструмент, раздел, направление, формат, учебен предмет, наука, проект.

**Нормативни документи
и учебно-изпитни програми
за кандидатстване
в училищата по изкуствата
и училищата по културата
за 2023/2024 г.**

**Наредба за условията и реда
за осъществяване на закрила
на деца с изявени дарби**

**Програма
на мерките за закрила
на деца с изявени дарби
през 2023 г.**

**Справочникът
се разпространява бесплатно**

**СПРАВОЧНИК ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВОТА
СПРАВОЧНИК ЗА УЧИЛИЩАТА ПО КУЛТУРАТА**

